№ 130 (3330). Warszawa, PIĄTEK 13 Maja 1927 r. Rok XXXIII.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOSCIANSKI

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 do 2 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 11 do 1-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, ul. Warecka № 7
Redakcja — tel. 176-70.
Administracja — tel. 120-13.
Drukarnia — tel. 173-43.
Konto czekowe P. K. O. Nr. 175.

NUMER POJEDYNCZY 20 GROSZY.

W dniu 22 maja wszystkie głosy pracującej Warszawy oddane będą w imię rozwoju samorządu, w imię demokracji, w imię praw ludowych na listę, oznaczoną cyfrą 2, na listę P. P. S.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ

Stwierdźmy fakty.

Po ukończeniu zbiorów zeszłorocznych nie brakło ostrzeżeń pod adresem Rządu, by nie dał się zepchnąć na drogę lekkomyślnego wywozu zboża. Prowadził w tej sprawie całą kampanję **obóz socjalistyczny**, zabierała głos państwowa **Rada spożywców**, występowali przedstawiciele wybitni **ruchu spółdzielczego**. Z cyframi, z danemi faktycznemi w rękach wskazywano, że zboża mamy w Polsce zbyt mało w stosunku do potrzeb ludności, że wywóz jesienny i zimowy spowoduje na wiosnę bardzo ciężki przednówek, szaloną drożyznę i konieczność znacznych zakupów zagranicą, co znowuż odbije się ujemnie na bilansie.

Wszystkie argumenty rozbiły się o kamienny upór p. ministra rolnictwa **Niezabytowskiego**, który wychodził z założenia, że posiadamy **nadwyżkę zbożową**, a na swoim wysokim stanowisku reprezentował jedynie i wyłącznie interesy wielkiej własności rolnej, podporządkowując im potrzeby mas pracujących i samo Państwo. Nie znamy zakulisowej strony posiedzeń Rady Ministrów. Bądź jak bądź p. **Niezabytowski** odniósł na niej zwycięstwo, jego polityka stała się urzędową polityką „wszechwładnego" gabinetu, a jego polityka była i jest polityką **ziemiaństwa**.

I popłynęło zboże polskie zagranicę. W Warszawie Ministerjum Rolnictwa agitowało na zgromadzeniach publicznych za „koncepcjami" swego szefa, chwalono się „zaufaniem i poparciem" **całego** rolnictwa, a oto dzisiaj Polska staje wobec widma prawdziwej katastrofy gospodarczej, której na imię — **drożyzna i ruina**.

Czy myślicie, że chłopi przynajmniej coś skorzystali? Nic podobnego. Przygniatająca większość drobnych gospodarzy oddawna już musi **kupować** mąkę na własne potrzeby. P. **Niezabytowski** zbogacił pewien odłam obszarników, a przedewszystkiem wszelakich pośredników i spekulantów, kraj zaś ugina kark pod ciężarem już nie tylko niedostatku, ale bardzo często wręcz nędzy.

Sprawdziło się **wszystko**, przed czym ostrzegaliśmy; nie sprawdziło się **nic** z tego, co obiecywał p. **Niezabytowski**. Żaden tupet nie pokryje, nie osłoni faktu, bijącego w oczy. Obliczenia Ministerjum Rolnictwa były fałszywe. Przewidywania były lekkomyślnie naiwne. Skutki są dla mas pracujących dramatyczne.

Jeżeli piszemy specjalnie o p. **Niezabytowskim**, nie znaczy to wcale, byśmy mieli zapomnieć, że **cały** Rząd ponosi odpowiedzialność za stan rzeczy. Ministrowie, którzy byli przeciwni polityce p. ministra rolnictwa, a ulegli jego naciskowi, pozostali w Radzie Ministrów i nie dali nawet wyrazu swoim odmiennym poglądom, — ci ministrowie pono więcej jeszcze zgrzeszyli wobec klasy robotniczej. Ale p. **Niezabytowski** stanowi tu raczej rodzaj symbolu; on miał rozmach, i energję, i pewność siebie; on zwyciężył; on nadał państwowej polityce gospodarczej, a specjalnie wywozowej, charakter wązko - klasowej polityki wielkich ziemian, i dlatego jego właśnie nazwisko rozbrzmiewa dziś po izbach robotniczych, chatach chłopskich, mieszkaniach urzędniczych, otoczone skargami, a nieraz, bardzo często nawet, **przekleństwami**.

Państwo nie może istnieć bez **poczucia odpowiedzialności** ze strony tych, co piastują w nim władzę. P. **Niezabytowski**, jako **nadal** minister rolnictwa — to wyzwanie, rzucone opinji mas. Zawiódł całkowicie. Popełnił błąd zasadniczy w rachunku, w pojmowaniu położenia, w umiejętności kierowania losami kraju. W obliczu Polski pracującej **oskarżamy go** o stan dzisiejszy drożyzny i nędzy. Rząd, **cały** Rząd, zachowując tekę rolnictwa w tych samych rękach, bierze na swoje sumienie ciężar straszliwej winy wobec klasy robotniczej, wobec ludu wiejskiego, wobec tłumu pracowniczego.

A **takich** win nie wolno ani przebaczać, ani zapominać.

Mieczysław Niedziałkowski.

DZIŚ W „ROBOTNIKU"

SPRAWA BURZENIA TWIERDZ NIEMIECKICH NA WSCHODZIE

Berlin, 12 maja. (PAT). Według informacji agencji „Telegraphen Union", prace nad zburzeniem umocnień podziemnych w Głogowie i Kistrzyniu zostały ukończone, burzenie zaś zakwestjonowanych przez międzysojuszniczą komisję kontrolującą umocnień podziemnych w Królewcu, w t. zw. „Frisching-Stellung", mają być zakończone jeszcze w ciągu maja.

Ajencja ta dowiaduje się, że berlińskie koła dyplomatyczne uważają żądanie wysłania specjalnej komisji rzeczoznawców sojuszniczych, którąby miała zbadać stan prac niwelacyjnych, za sprzeczne z postanowieniami zawartej w tej sprawie w styczniu r. b. umowy i że Niemcy nie mają zgoła żadnego powodu do przyjmowania proponowanej przez prasę francuską formy ponowienia kontroli.

PROJEKT KOMISJI

Berlin, 12 maja. (PAT.). „Sozialistische Pressedienst" podaje, że obecnie po stronie francuskiej i niemieckiej rozważany jest projekt powierzenia kontroli nad stanem prac niwelacyjnych na wschodniem pograniczu Niemiec komisji, złożonej z oficerów artylerji fortecznej państw neutralnych. Dziś już podobno zaproponowano, aby do komisji tej weszli dwaj rzeczoznawcy wojskowi Szwecji i Szwajcarji. Zainteresowane państwa nie powzięły jednak w tej sprawie żadnej decyzji.

KONFERENCJA DR. RIETHA Z BRIANDEM

Paryż, 12 maja. (A. W.). Niemiecki charge d'affaires dr. Rieth odbył znów dłuższą konferencję z Briandem w sprawie kontroli międzysojuszniczej przy burzeniu twierdz niemieckich na wschodzie.

W związku z tem, niektóre dzienniki paryskie podnoszą głosy protestu przeciw wszczętej ostatnio akcji niemieckiej. Fakt, iż Niemcy odrzucają myśl kontroli międzysojuszniczej przy burzeniu fortów w Głogowie, Kistrzyniu i Królewcu, jest najlepszym dowodem złej woli Niemiec.

NARADY GABINETU NIEMIECKIEGO
W SPRAWIE ROKOWAŃ NIEMIECKO-POLSKICH I NIEMIECKO-FRANCUSKICH

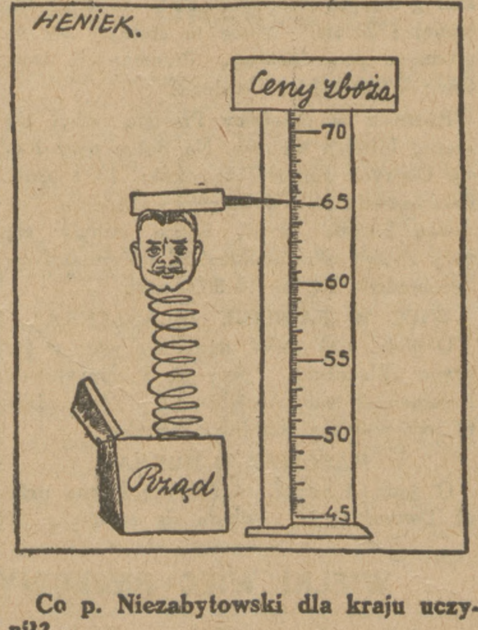
Berlin, 12 maja. (A. W.). Gabinet Rzeszy obradował dziś nad kwestją rokowań niemiecko - francuskich oraz niemiecko - polskich. Na ten ostatni temat przyszło do ożywionej wymiany zdań, gdyż niemiecko - narodowi członkowie gabinetu, a w szczególności minister Schiele, podnieśli szereg zarzutów i zastrzeżeń.

LOS ZAGINIONYCH LOTNIKÓW FRANCUSKICH
POSZUKIWANIA TRWAJĄ W DALSZYM CIĄGU

Londyn, 12 maja. (PAT). Poszukiwania lotników francuskich, Nungessera i Celi, trwają w dalszym ciągu. Z wiadomości, które o zaginionych otrzymało brytyjskie Min. Lotnictwa, wynika, że hydroplan Nungessera widziano z peryskopu brytyjskiej łodzi podwodnej w niedzielę ubiegłą, w godzinach rannych. Łódź znajdowała się wówczas w pobliżu wyspy Isle of Wight. Ostatni raz widziano hydroplan z punktu dość odległego od południowo - zachodniego wybrzeża Irlandji. Przedstawiciel rządu oznajmił na wczorajszem posiedzeniu Izby Gmin, iż władze brytyjskie i kanadyjskie współdziałają w poszukiwaniu lotników z władzami francuskiemi.

ALARMUJĄCE POGŁOSKI O SYTUACJI W ALBANJI

Belgrad, 12 maja. (A. W.). Informacje prasy belgradzkiej o sytuacji w Albanji brzmią nadal alarmująco. Zbliżona do rządu „Politika" podaje, iż do Podgorycy przybyła z Albanji grupa uchodźców, którzy stwierdzają, iż prezydent albański, Achmed Bey Zogu, zamierza dn. 15 maja proklamować w Albanji monarchję, ogłaszając się królem. Krok ten ma przeprowadzić Achmed Bey Zogu w ścisłem porozumieniu z Włochami. Przeciwko tym projektom opowiadają się jednak szczepy północno - albańskie.

Co p. Niezabytowski dla kraju uczynił?

19 CZERWCA „DZIEN KOBIET"

W myśl uchwał Międzynarodowej Socjalistycznej Organizacji Kobiet „Dzień Kobiet" jest demonstracją łącząca kobiety pracujące całego świata pod socjalistycznymi sztandarami.

Towarzyszki! Robotnice!

19 czerwca w DNIU KOBIET staną kobiety pracujące w Polsce pod sztandarami P. P. S. i Związków Zawodowych z hasłami:

BRATERSTWO LUDÓW I POKÓJ ŚWIATOWY!

PRZEZ DEMOKRACJĘ DO SOCJALIZMU!

RÓWNOUPRAWNIENIE KOBIET WE WSZYSTKICH DZIEDZINACH ŻYCIA.

WALKA Z REAKCJĄ!

CENTRALNY WYDZIAŁ KOBIECY P. P. S. C. K. W. P. P. S.

PO ROKU

Cała nieomal prasa wczorajsza poświęciła artykuły wstępne rocznicy przewrotu majowego. Na innym miejscu omówimy głosy różnych dzienników. Tu pragniemy tylko sformułować nasze stanowisko.

Mówią i piszą często o „zawiedzionych nadziejach". Tak jest! nadzieje mas, które **uczestniczyły czynnie** w przewrocie zostały niewątpliwie zawiedzione. My wszakże nie oceniamy sytuacji **wyłącznie** z tego punktu widzenia.

Trzeba zapomnieć o przeżyciach tych, co wierzyli, a oto rozstali się z wiarą. Chodzi o **fakty**. Rok miniony nie przyniósł ze sobą zwycięstwa demokracji. Nieraz wręcz przeciwnie. Gospodarczo i politycznie klasy posiadające przechodzą do ofensywy. Klasa robotnicza musi skupić swoje siły dokoła haseł **walki**. Jeśli będzie czekała, — przegra. Zwycięstwo tkwi w **kontrataku**.

Gospodarczą politykę Rządu odrzucamy; **jest to polityka wielkiej własności rolnej i kapitału finansowo - przemysłowego**. W stosunkach wewnętrzrych chcemy **powrotu do demokracji** we wszelkich dziedzinach: narodowościowej, administracyjnej, szkolnej. W sprawie społecznej bronimy **zdobytych pozycji**, pragniemy je rozszerzyć i pogłębić.

Z temi zadaniami rozpoczynamy drugi rok po przewrocie. Socjalizm polski staje się jedynym w kraju ogniskiem walki o demokrację. Bo taki jest sens dzisiejszego okresu w dziejach: sprawa Pracy i sprawa Wolności — to całość nierozerwalna. W tym tkwi **Prawda**.

A **„prawda zabita sto razy, sto razy zmartwychpowstanie"**.

S. K.

OFENSYWA REAKCJI

Takiego tytułu używaliśmy dotąd dla artykułów i notatek o posunięciach Związku Ludowo - Narodowego, Lewjatana, Związku Ziemian, monarchistów. A oto piszemy dziś o rozpisaniu przez Rząd „pomajowy" wyborów „samorządowych" w województwach Małopolski.

Słowo „samorząd" ujęliśmy w cudzysłów. Trudno bowiem pisać o **prawdziwym** samorządzie przy **kurjalnej** ordynacji wyborczej, przy **wirylistach** z pośród wielkich obszarników. Kto u djabła wywlókł z lamusa tę średniowieczną landarę? Komu mógł **przyjść** do łepetyny ten pomysł — unikat w XX stuleciu? Co za myśl? Co za idea? Najśmielsze, nigdy niewypowiedziane publicznie sny reakcji zostały spełnione. Dygnitarze z Ministerjum Spraw Wewnętrznych igrają sobie najpoważniejszymi zagadnieniami, a w praktyce przygotowują usilnie grunt dla utrwalenia w Polsce doprawdy **najczarniejszej reakcji**.

Czyżby myśleli istotnie, że nie napotkają **żadnego oporu?** Nie doceniają widocznie żywych sił kraju.

KONFERENCJA OBWODOWA P. P. S. WE LWOWIE

Sprawa rozpisania **wyborów kurjalnych** do samorządu w województwach Małopolski będzie przedmiotem obrad **Konferencji Obwodowej P. P. S. we Lwowie** w niedzielę nadchodzącą dn. 15 maja.

W Konferencji wezmą udział przedstawiciele C. K. W. i wszystkich miejscowych organizacji partyjnych.

NADZWYCZAJNA SESJA SEJMU I SENATU

W kołach politycznych zapewniają, że nadzwyczajna sesja Sejmu i Senatu będzie zwołana w pierwszych tygodniach czerwca najpóźniej. W związku z temi wiadomościami pozostaje brak, jak dotąd, inicjatywy poselskiej dla zwołania sesji.

Sesja nadzwyczajna zajmie się **ustawami samorządowemi**, rozpatrzeniem **dekretów Prezydenta**, które będą do tego czasu wydane, i — na żądanie Z. P. P. S. —— **sprawą drożyzny**. Prawica spróbuje zapewne forsować swoje projekty **zmiany ordynacji wyborczej**, — z tym samym — sądzimy — powodzeniem, co i na sesji budżetowej.

ZAŚCIANEK

Pisaliśmy wczoraj o „zakazie" przyjazdu do Polski dla p. **Milukowa**, znanego wodza liberałów rosyjskich. Wyraziliśmy przekonanie, że jest to jakieś nieporozumienie, a oto dowiadujemy się dziś, że odmówiono również wizy p. **Miakotinowi**, przedstawicielowi t. zw. socjalistów - ludowców, publicyście o dużej kulturze, staremu przyjacielowi Polaków.

Nic nie rozumiemy, co to ma być za „polityka". Niepodobna robić z Polski jakiegoś **zaścianka**, do którego trudniej się dostać, niż wielbłądowi przejść przez ucho igielne. Szykanowanie przedstawicieli demokracji rosyjskiej, chociaż niesocjalistycznej, ale demokracji, jest czynem w każdym razie mało szlachetnym, bo za tą demokracją emigrancką nie stoi dziś żadna siła, nie stoi żaden rząd państwowy.

WYBORY SAMORZĄDOWE W PRUSZKOWIE

Min Spr. Wewnętrznych unieważniło wybory do Rady Miejskiej w **Pruszkowie**. Nowy termin wyborów oznaczony został na niedzielę **12 czerwca**.

P. P. S. występuje, rzecz naturalna, z samodzielną listą.

WALKA O SAMORZĄD STOLICY

Kto głosuje na KOPS'a—głosuje za paskarzami!
Kto głosuje na komunistów—głosuje przeciwko klasie robotniczej!
Kto głosuje na Partję Pracy z przyległościami—głosuje za bezsiłą, za bezczynnością, za słowem bez treści!
Kto głosuje na N. P. R.—głosuje za intrygą politykierów!
Kto głosuje na „drobnerczyków“—głosuje za siedzeniem na dwuch stołkach!

Głosujcie tylko na listę P. P. S., oznaczoną cyfrą 2!

WIECE P. P. S. W NIEDZIELĘ 15 MAJA

W niedzielę nadchodzącą odbędzie się **18 wieców P. P. S.:**

1) O godz. 4 m. 30 pp. **na Nowym Bródnie, na rogu ul. Białołęckiej i Syrokomli;** 2) o g. 3 pp. **na placu przy ul. Czerniakowskiej róg Przemysłowej;** 3) o godz. 11 rano **na rogu ul. Tamki i Cichej;** 4) o godz. 12 m. 30 pp. **na rogu ul. Puławskiej i Madalińskiego;** 5) o godz. 4 pp. **na Rynku Starego Miasta;** 6) o g. 11 rano przy **ul. Leszno róg Żelaznej;** 7) o godz. 3 pp. przy **ul. Marji Kazimiery Nr. 1 przed Grossowem;** 8) o godz. 3 m. 30 pp. **przy l. Grójeckiej na placu przed kościołem;** 9) o godz. 4 pp. **na Szmulowiźnie ul. Kawenczyńska przy Bazylice;** 10) o godz. 12 w poł. **na Targówku przy kościele;** 11) o godz. 4 pp. **na Grochowie przy st. Kolejki;** 12) o godz. 10 rano **przy teatrze Odrodzenia na Pradze, ul. Zygmuntowska;** 13) o godz. 9 rano **na targowisku, ul. Jagiellońska 1;** 14) o g. 11 rano **przy ul. Wolskiej róg Młynarskiej;** 15) o g. 3 pp. **na Pelcowiźnie przy st. Kolejki;** 16) o godz. 11 rano **przed domem nr. 41 przy ul. Okopowej.**

17) O godz. 5 pp. w sali Towarzystwa Hygienicznego, Karowa 31, odbędzie się **Wielkie Zgromadzenie przedwyborcze do Rady Miejskiej,** zorganizowane przez Polską Partję Socjalistyczną i Komitet Wyborczy Inteligencji Pracującej. Tematem obrad zgromadzenia będzie: 1) Kwestja mieszkaniowa, a samorząd, 2) Oświata i kultura, a samorząd, 3) Kobieta, a samorząd. Przemawiać będą tow. tow. pos. Zofja Praussowa, Gustaw Daniłowski, Bolesław Dratwa, Tadeusz Hartleb, Stefan Kopciński, Andrzej Strug.

LUDU PRACUJĄCY WARSZAWY, TOWARZYSZKI I TOWARZYSZE! STAWCIE SIĘ LICZNIE NA POWYŻSZE WIECE PRZEDWYBORCZE DO RADY MIEJSKIEJ.

WALKA WYBORCZA

Listy zostały złożone. Jest ich 26. Na kogo macie głosować? Komu macie zaufać?

Lista Nr. 12 — KOPS. — dotychczasowi kierownicy niedołężnej, bezplanowej gospodarki miejskiej, przedstawiciele interesów kamieniczników, paskarzy i spekulantów, wielbiciele faszyzmu, mężowie zaufania reakcji, czepiający się w beznadziejnej rozpaczy ogona szkapy antysemickiej, bo nic nowego wymyślić nie potrafili.

Lista Nr. 25 — Partja Pracy, „Głos Prawdy“ i Związek Naprawy Rzeczypospolitej — t. zw. Koła rządowe, ludzie sympatyczni, ale zanadto „chytrzy“, udają, że wiedzą, co myśli Piłsudski, ale naprawdę nic nie wiedzą, programu nie mają żadnego, rzeczywistych potrzeb mas nie rozumieją, bujają od krańcowości do krańcowości, czego chcą — nie bardzo sami sobie uświadamiają, trochę radykali, trochę zacofani, bardzo wieczni studenci.

Lista Nr. 11 — N. P. R. — nacjonalizm i demagogja, siedzenie na dwuch stołkach, jako zasada, politykierstwo w najgorszym słowa znaczeniu, idei — żadnej, myśli — żadnej, wrzasku — dużo; wartość — zero.

Lista Nr. 10 — komuniści — drugorzędne figurynki w rękach bankdutów sowieckich, obrońcy „czrezwyczajek“, sojusznicy najazdu, oszczerstwem żyjący, komunizm wymienili na służalstwo przed zachodnim kapitalizmem, ze snów robotniczych uczynili krwawe pośmiewisko.

Lista Nr. 14 — „drobnerowcy“ — garstka „wygnańców“ z inych partji; sześć lat „istnieją“ a nic nie zrobili; należą do Międzynarodówki a kumają się z jej wrogami; zarozumiałe głuptaski, trochę intryganci, — jest ich razem piętnastu, a każdy chce czego innego; Socjalizmu nie zrozumieli, komunizmu się boją, dużo blagi, ani trochę treści.

Na kogo tedy macie głosować? Jedna, jedyna jest tylko lista Polski pracującej, robotników i inteligencii, wszystkich co walczą o nowy świat **lista P. P. S., oznaczona cyfrą 2!**

Na nią oddajcie Wasze głosy za przykładem Radomia, Ostrowia, Zduńskiej Woli.

w imię odrodzenia samorządu, w imię Socjalizmu i demokracji.

20 PROC. WYBORCÓW NIE WPISANYCH NA LISTY!

Według dokonanych obliczeń przez mężów zaufania w komisjach wyborczych, okazuje się, że przeszło 20 proc. wyborców do Rady Miejskiej nie wciągnięto na listy wyborcze, względnie poprzekręcano ich nazwiska.

ZW. ROB. SPOŻYWCZYCH UCHWALIŁ GŁOSOWAĆ NA LISTĘ P. P. S.

Dn. 7 maja odbyła się konferencja Związku Zaw. Rob. Przem. Spożywczego. Przewodniczył tow. Puchniewski. Na konferencji obecni byli wszyscy członkowie sekcji związku, a więc: robotnicy piekarscy, mięśni, wędliniarscy, młynarscy, cukrownicy, rejonowy zakład żywnościowy oraz robotnicy wódczani i browarniczy.

Po obszernej dyskusji uchwalono wezwać wszystkich robotników i robotnice przemysłu spożywczego do głosowania na listę P. P. S. do Rady Miejskiej. Oprócz tego, zgromadzeni postanowili rozpocząć energiczną zbiórkę na rzecz funduszu Wyborczego P. P. S.

PRACOWNICY UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ GŁOSOWAĆ BĘDĄ NA LISTĘ NR. 2

Wczoraj, o godz. 7 wiecz. odbył się w Cyrku wielki wiec pracowników użyteczności publicznej (gazownia, tramwaje, elektrownia, miejscy, telefony i teatry).

Na wiecu przewodniczył tow. Dewódzki; przemawiali tow. tow.: Haupa, Jaworowski i Szpotański.

Robotnicy entuzjastycznie uchwalili, iż głosować będą na listę P. P. S. nr. 2.

DEMOKRACI — ZA P. P. S.

Wczoraj otrzymaliśmy kilkanaście oświadczeń ze strony mieszkających w Warszawie członków **„Wyzwolenia“**, że oddadzą oni swoje głosy na listę P.P.S.

Upoważniono nas zarazem do podania tej decyzji wybitnych przedstawicieli demokracji włościańskiej do wiadomości publicznej.

ŻYDOWSKA INTELIGENCJA PRACUJĄCA GŁOSUJE NA LISTĘ BUNDU

Szereg wybitnych przedstawicieli żydowskiej inteligencji ogłosiło odezwę, wzywającą pracowników umysłowych żydów w sensie narodowym do głosowania na listę Bundu. Odezwę podpisali — między innymi — **Cajtlin, Flakser, Honigwil, dr. Golde i t. d.**

W odezwie znajdujemy ustępy następujące:

„Nie oddacie swego głosu żydowskiemu blokowi narodowemu, gdzie tak zaszczytne miejsce zajmują najciemniejsze i najbardziej średniowieczne elementy — Aguda. Ci, którzy chcą utrzymać średniowiecze w życiu żydowskiem, odwieczni wrogowie postępu i kultury społecznej. W bloku połączył się żydowski handel z żydowskim klerykalizmem...

Najlepsi przedstawiciele inteligencji całego świata wiążą zwycięstwo ducha ludzkiego ze zwycięstwem Socjalizmu. Nie pozostawajmy w tyle. Niechaj to będzie jeszcze bodźcem, byśmy wszyscy oddali swe głosy liście Bundu Nr. 4“.

CO TO JEST LISTA NR. 15?

Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że **Sjonistyczna Partja Pracy — Hitachdut** nie zgłaszała nigdy akcesu do żydowskiego bloku narodowego, nie chcąc łączyć się z **„mieszczańsko - prawicowemi i klerykalnemi elementami“**, utworzyła natomiast wespół ze związkiem inwalidów żydowskich i t. d. **Demokratyczno - Sjonistyczny Blok Pracy, którego lista nosi cyfrę 15.**

WIELKIE WIECE KOBIET PRAUJĄCYCH

Odbędą się

1) W sobotę 14 maja na podwórzu domu Związku metalowców przy ul. Leszno 53.

2) W niedzielę 15 maja o godz. 5 pp. w sali Towarzystwa Hygienicznego przy ul. Karowej 31

SABOTAŻ

CEGIELNIĄ MIEJSKA

Projekt budowy cegielni miejskiej został zainicjowany w 1919 roku. Wówczas to były poczynione badania geologiczne i hydrologiczne okolic Warszawy — niestety, zaniechane w dalszym ciągu — które wykazały obecność na Burakowie pokładów najlepszej trzeciorzędowej gliny.

Szczęśliwy los chciał, by w okolicy, w której powstaje Nowa Warszawa, znajdował się pierwszorzędny materjał budowlany.

Rada Miejska uznała konieczność budowy cegielni miejskiej i powołała w dn. 29 grudnia 1919 r. Komisję Organizacyjną Cegielni Miejskiej.

Minęło 7 lat i cegielni dotychczas niema.

Czy można się temu dziwić.

Prezes Komisji Finansowo-Budżetowej Rady Miejskiej jest, jak wiadomo, zasadniczym przeciwnikiem budowy cegielni miejskiej, uznającym, iż tworzenie przez Miasto własnej wytwórni cegły jest charakterystycznym objawem przeciwdziałania rozwojowi życia gospodarczego.

Wyraziciel opinji poglądów większości Rady Miejskiej uważa, iż zamierzenie budowy przez miasto, mające wziąć żywy udział w akcji budowlanej, Cegielni Miejskiej, nie wytrzymuje krytyki. Jako współwłaściciel cegielni podmiejskiej zna on dobrze stosunki w cegielnictwie i oczywiście ma prawo być przeciwnikiem budowy cegielni miejskiej.

Ale ten sam radny, stanowczy przeciwnik budowy cegielni, był wice-prezesem Komitetu Rozbudowy i **członkiem Komitetu Budowy Cegielni.**

Więc chyba jest oczywistem, iż budowa cegielni miejskiej po 7 latach jeszcze na dobre się nie zaczęła i mogą być podnoszone projekty zaniechania tego przedsiębiorstwa i sprzedania dawno zamówionych maszyn.

Teodor Toeplitz.

Jak 2-ka „skopsała“ endecję w Radomiu i w Ostrowcu.

WCZORAJSZE WIECE PRZEDWYBORCZE P.P.S.

WIEC W FABRYCE „URSUS“.

W godzinach popołudniowych, w fabryce „Ursus“ w Czechowicach pod Włochami, w sali giserni, odbył się wiec przedwyborczy, przy udziale kilkuset robotników. Przemawiali tow. tow.: Gruszko i Downarowicz.

LOTNE WIECE P. P. S.

W godzinach popołudniowych odbył się szereg lotnych wieców P. P. S. na ulicy Żelaznej i Złotej. Wiece te cieszyły się ogromnem powodzeniem. Przemawiali tow. tow.: Wilczyński i Gardecki.

Również w dzielnicy Powiśle odbył się szereg lotnych wieców. Na Solcu przy Kasie Chorych zebrało się około 1000 osób. Przemawiała tow. Zakrzewska-Białecka. Podobne, bardzo liczne, wiece odbyły się przy zbiegu ulic Bednarskiej i Furmańskiej. Zgromadziło się około 3000 osób.

WIEC W FABRYCE „BLASZANKA“.

O godz. 4,30 popoł. odbył się wiec w fabryce „Blaszanka“ przy ul. Przemysłowej. Przemawiał tow. Arciszewski. Zgromadzeni byli wszyscy robotnicy fabryki.

MASÓWKA U HORNA.

O godz. 4 popoł. w fabryce Horna przy ul. Dworskiej 46, odbyła się masówka, w której wzięli udział wszyscy robotnicy fabryki. Przemówienie wygłosił tow. Dewudzki.

MASÓWKA W ZBROJOWNI.

O godz. 3,30 popoł. w Zbrojowni przy ul. Stalowej na Pradze, odbyła się masówka, w której wzięło udział około 400 robotników. Przemawiali tow. tow.: Truszewski i Szpotański.

WIEC W FABRYCE TYTUNIOWEJ.

W godzinach popołudniowych w Państwowej Fabryce Tytuniowej, przy ul. Kaliskiej, odbyła się masówka, w której wzięli udział wszyscy robotnicy fabryki, w liczbie około 600. Przemawiał tiw. Podniesiński.

MASÓWKA W „POCISKU“.

Na zebraniu w „Pocisku“, przy ul. Mińskiej, przemawiali tow. tow.: Mamczar i Zienc.

ZEBRANIE NA NOWEM BRÓDNIE.

Przy ul. Syrokomli 22 odbyło się zebranie, na którem przewodniczył tow. Nowak. Przemawiali: senator tow. Kopciński i Szczypiorski. W czasie przemówienia tow. Szczypiorskiego komuniści próbowali zamącić spokój, ale energiczna postawa zebranych zmusiła ich do zamilknięcia. Dalszy tok zebrania odbył się w nastroju spokojnym.

WIELKI WIEC PRZEDWYBORCZY TRAMWAJARZY

W piątek, dn. 13 maja, r. b. o godz. 9 m. 30 dla I zmiany i o godz. 6 wieczorem dla II zmiany, w sali teatru powszechnego, Leszno róg Żelaznej, odbędzie się WIELKI WIEC PRZEDWYBORCZY TRAMWAJARZY.

Przemawiać będą tow. tow.: Poseł Rajmund Jaworowski, Adam Szczypiorski, poseł Zygmunt Gardecki i Medard Downarowicz.

1 MAJA NA PROWINCJI

KRAKÓW.

O wspaniałym obchodzie 1 maja w Krakowie podaliśmy już depeszę, którą uzupełniamy kilkoma szczegółami.

Wspaniałe, olbrzymie zgromadzenie odbyło się na rynku Kleparskim. Zagaił je sen. tow. Englisz; skład prezydjum stanowili: tow. tow. pos. Marek, pos. Bobrowski, sen. Englisz, Bator, Jura, Karton, Królikowska i Kozubkowa.

Obszerne przemówienie pierwszomajowe wygłosił, wśród gorących oklasków, pos. tow. Żuławski.

Przemawiali następnie tow. tow. Jura, Budkiewiczowa, Bator i pos. Marek, który przedłożył zgromadzeniu rezolucję CKW. Rezolucję uchwalono, wśród powszechnego entuzjazmu.

Po wiecu, kilkunastotysięczny pochód ruszył ulicami miasta. Przy ulicy Grodzkiej sztandary partyjne przywitały pochyleniem pochód „Bundu“ i oba pochody poszły razem ul. Grodzką pod pomnik Mickiewicza. Tam przemawiali tow. tow.: Packan, dr. Schreiber (imieniem „Bundu“), Statter (imieniem zw. prac. umysłowych), Kornicki imieniem pocztowców, oraz reprezentant prawicy Poalej-Sjon.

Popołudniu odbyła się zabawa ludowa, wieczorem „Scena Robotnicza“ odegrała „Świętoszka“, Moliera.

OSTROWIEC.

Horyzont rankiem zachmurzony, zaczął się wypogadzać. Około godz. 10.30 uformował się wielki pochód robotniczy. Na czele sztandar P. P. S., następnie Komitet obchodu z tow. posłem Pączkiem na czele a dalej orkiestra robotnicza, sztandary: Związku Zawodowego Metalowców, Zw. Zaw. Robotników Rolnych, T. U. R. oraz liczne transparenty.

Olbrzymi pochód przeszedł majestatycznie skąpanemi w słońcu ulicami miasta do rampy kolejowej, gdzie nastąpiły przemówienia. Główne przemówienie programowe wygłosił tow. poseł Pączek, oprócz niego, przemawiali tow. tow.: Szmidt — w imieniu Związku Metalowców, Krywko — w imieniu Zw. Robotników Rolnych i Szymański — imieniem T. U. R.

W ciągu dnia dokonywano zbiórki na rzecz T. U. R.

Porządek wzorowo utrzymywała milicja P. P. S. z tow. Dzienniakiem na czele.

Należy podnieść bardzo taktowne i rozumne zachowanie się władz policyjnych i administracyjnych. Spokój w najmniejszej mierze nie został zakłócony.

Wieczorem w teatrze „Czary“ kółko dramatyczne, pod kierunkiem tow. Nowaka, odegrało sztukę p. t.: „Bezrobotni“.

Orkiestrze robotniczej, tow. tow. niosącym sztandary i transparenty, tow. tow. milicjantom oraz towarzyszkom i towarzyszom, dokonywającym zbiórki, za godne i ofiarne wypełnienie swoich obowiązków, składa serdeczne podziękowanie Egzekutywa Komitetu Obchodu 1 Maja.

WIERZBNIK - STARACHOWICE.

W celu uczczenia Święta Pracy powstał z inicjatywy Lokalnego Komitetu PPS. Komitet Obchodu 1 Maja, w skład którego weszli przedstawiciele P. P. S. jako również Związków Zawodowych, TUR-a i bezrobotnych. Wydano wspólną odezwę o znaczeniu dnia 1 Maja. Zbiórka odbyła się w trzech miejscach w Starachowicach, na Bugaju i przed Hutą Szklaną, skąd pochody wyruszyły i połączyły się na ulicy Starachowickiej a stamtąd z muzyką na czele podążył pochód, sięgający do 3 tysięcy ludzi do Wierzbnika. W Wierzbniku na rynku przed magistratem zagaił zebranie tow. Góralczyk, udzielając głos referentowi tow. Piątkowi. Rezolucje z C. K. W. zebrani jednogłośnie przyjęli. Po przemówieniach pochód na nowo się sformował i podążył pod lokal Związku metalowców, gdzie rozwiązał się po przemówieniu tow. Piątka i Tarnowskiego. Wieczorem w Sali Strażackiej odbyła się zabawa taneczna.

SPROSTOWANIA.

W przedruku listy kandydatów do Rady miejskiej, popełniona została następująca omyłka:

Prezes Zw. Rob. Przem. Metalowego Oddział II, tow. Wacław Boczkowski, został wymieniony na miejscu 59; w rzeczywistości zaś figuruje on na miejscu 42.

*
**

Z powodu licznych zapytań, komunikujemy, że znajdujący się na liście naszej (nr. 2) tow. Stefan Kopciński, lekarz i nauczyciel, jest jednocześnie senatorem P. P. S. z okręgu łódzkiego i b. ławnikiem m. Łodzi do spraw oświaty, któremu klasa robotnicza w Łodzi zawdzięcza wprowadzenie powszechnego nauczania.

I-y Zlot Młodzieży Robotniczej i Dzień Sportu Robotniczego 5 i 6 czerwca r. b. w Warszawie

Z MIĘDZYNARODOWKI SOCJALISTYCZNEJ

PO WYBORACH W AUSTRJI.

Do nowych zwycięstw!

Towarzysze austrjaccy, po pięknem zwycięstwie wyborczem z dn. 24 kwietnia nie spoczęli na laurach, lecz przeciwnie, przystąpili do dalszej pracy, zakreślonej na wielką miarę.

Mianowicie organizacja partyjna w Wiedniu postanowiła wszcząć akcję o pozyskanie dla **partji** tych wszystkich wyborców, którzy oddali swe głosy na listę socjalistyczną. Jak w okresie wyborczym setki i tysiące mężów zaufania organizacji werbowały wyborców, chodząc od domu do domu i od mieszkania do mieszkania, tak samo ci mężowie zaufania odwiedzać będą obecnie wyborców socjalistycznych, by uczynić z nich świadomych socjalistów i karnych członków partji.

W okresie wyborczym setki tysięcy mieszkańców Wiednia poznały działalność socjalistów w Radzie, ich pracę codzienną na polu polityki gospodarczej, społecznej i kulturalnej. Obecnie idzie o to, by ci sami mieszkańcy zrozumieli, jaki istnieje związek między temi zagadnieniami bieżącemi, a wielką walką wyzwoleńczą proletarjatu światowego. Każdy nowy członek partji otrzyma program partji, uchwalony w r. ub. w Lincu, następnie miesięcznik partyjny p. t. „Socjalny demokrata", oraz broszurę raz na kwartał o treści teoretycznej. Każdy nowy członek partji będzie mógł w sekcji partji omawiać bieżące zagadnienia dnia i polityki partyjnej i w ten sposób kształtować wolę ogółu partyjnego. Pracy tej przyświecać będzie zasada, wypowiedziana przez Wiktora Adlera: **„zdobywać wyborców jest rzeczą ważną, wychować socjalistów jest rzeczą ważniejszą".**

Obok tej pracy werbunkowej odbywać się będzie energiczna propaganda na rzecz prasy socjalistycznej, jako niezbędnego pośrednika między jednostką a światem socjalistycznym.

NOWY SUKCES SOCJALISTÓW AUSTRJACKICH.

Jako nowy dowód niepowstrzymanego rozwoju partji socjalistycznej w Austrji, może posłużyć fakt, że w dwa tygodnie po wyborach do Sejmu odbyły się wybory do gminy Altnang-Puchherm, w których socjaliści odnieśli zwycięstwo, zdobywając większość w gminie, mianowicie 14 mandatów na 10 mandatów burżuazyjnych. Socjaliści otrzymali 1024 głosów, o 96 głosów więcej, niż w wyborach z dn. 24 kwietnia. Drobny ten fakt stanowi jednak znamienny przyczynek do stosunków austrjackich.

WYBORY W AUSTRALJI.

Niedawno odbyły się wybory do parlamentów poszczególnych stanów australijskich. W Nowej Walji Południowej, Queensland i Tasmanji, gdzie robotnicy już poprzednio posiadali większość, pozostali oni u władzy. W Australji Południowej Partja Pracy również posiadała większość, obecnie jednak nieznaczną ilością głosów zepchnięta została do opozycji. W stanie Australja Zachodnia natomiast Partja Pracy uzyskała większość 27 głosów wobec 23 głosów opozycji. W Victorji wybory odbyły się po raz pierwszy na podstawie przymusowego głosowania. Partja Pracy, aczkolwiek nie uzyskała jeszcze większości, okazała się jednak najsilniejszą partją, zdobywając 28 mandatów wobec tyluż mandatów 5 innych partji.

PROFESOROWIE HISZPAŃSCY PRZECIWKO DYKTATURZE.

17-go b. m. upływa 25 lat od wstąpienia na tron Alfonsa XIII, króla hiszpańskiego. Z tej racji rząd dyktatora Primo de Rivery w porozumieniu z wydziałem filozoficznym uniwersytetu madryckiego, wystąpił z propozycją zamianowania króla doktorem honorowym i rektorem uniwersytetu. Projektem tym zaskoczono ogół profesorów, spodziewając się, że w ten sposób nie dojdzie do protestu. Omylono się wszakże. Zaznaczył się natychmiast ostry sprzeciw i doszło do obszernej debaty. Czternastu wybitnych profesorów ułożyło memorjał, w którym udowadniają, że nominacja króla jest niezasłużona i niesprawiedliwa. Król sprzeniewierzył się zasadom konstytucji, zwłaszcza zawinił on w sprawie prof. Unamuno, skazanego przez Primo de Riverę w r. 1923 na wygnanie i żyjącego dotychczas na emigracji.

Opozycja obejmowała profesorów zarówno apolitycznych, jak też z partji wrogich, jak np. konserwatystę Bullona i socjalistę tow. Besteiro, profesora logiki, przywódcę hiszpańskiej partji socjalistycznej i przedstawiciela jej w Międzynarodówce.

O GŁOS UBEZPIECZONYCH W INSTYTUCJACH UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

(Na marginesie projektu ustawy o scaleniu ubezpieczeń społecznych)

Opracowany przez Ministerjum Pracy projekt ustawy, mający na celu połączenie instytucji ubezpieczenia społecznego w jedną całość i rozszerzający obecny zakres ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego także na inwalidztwo, oznacza niewątpliwie postęp w dziedzinie opieki nad ludźmi pracy, w czasie gdy nie są zdolni do pracy. Ale sama ustawa, choćby z najlepszemi intencjami wydana, nie spełni swego zadania jeżeli nie będzie zabezpieczone należycie jej wykonanie. Odnosi się to przedewszystkiem do ustaw o charakterze społecznym. Tych niebezpiecznym wrogiem jest biurokracja. Powierzenie jej władzy wykonawczej w tej dziedzinie oznacza skazanie na śmierć dobrodziejstwa ustawy, przy pozostawieniu spowodowanych jej istnieniem ciężarów. Kto chce zdepopularyzować wszystkie instytucje społeczne, niech je odda w ręce biurokracji, niech usunie z nich najbliżej związane czynniki obywatelskie, a doprowadzi do tego, że przeklinać ją będą ci, dla których miała być dobrodziejstwem zgodnie z tymi, którzy mają jej wykonanie opłacać.

Jeżeli Kasy Chorych wypełniały naogół swoje społeczne zadania przypisać to należy przedewszystkiem trafnemu rozwiązaniu niezmiernie ważnego **zagadnienia organizacyjnego.** Naczelnym bowiem postulatem czynników społecznych była zawsze w dziedzinie ubezpieczeń społecznych sprawa powierzania samym ubezpieczonym kierownictwa tymi instytucjami. Ponieważ temu postulatowi stało się w znacznej mierze zadość w Kasach Chorych w Polsce, spełniają one swą ważną misję społeczną należycie i stały się tak ważnym czynnikiem w życiu klasy pracującej. Zarządy Kas Chorych dzięki takiemu ustrojowi wykazują tyle twórczej inicjatywy, w zmieniających się ustawicznie stosunkach gospodarczych umiały poziom świadczeń utrzymać na należytej wysokości.

Tego nie można powiedzieć o kierownictwie zakładów ubezpieczenia robotników od wypadków i zakładzie pensyjnym urzędników prywatnych, gdzie świadczenia na rzecz ubezpieczonych spadły do groszowych rent, podczas gdy składki chroniono przed dewaluacją, a koszta administracji przerastały znacznie wysokość świadczeń. Ani zarząd tych instytucji o przewadze pracodawców, ani zbiurokratyzowany aparat administracyjny, ani państwowa władza nadzorcza nie umiały zaradzić temu, że ubezpieczeni zostali właściwie pozbawieni wszelkich korzyści należnych im z tytułu ubezpieczenia w tych zakładach.

Wieloletnia i niezmordowana była walka o to, aby w zarządach tych zakładów ubezpieczeni mieli zapewnioną większość i głos decydujący, a obecnie, gdy się przystępuje do reformy w tej dziedzinie, tak ważnej dla klasy pracującej, postulat ten musi być wysunięty na naczelne miejsce.

Zdać trzeba sobie koniecznie sprawę, że ubezpieczenia społeczne staną się karykaturą, gdy w ich realizacji element ubezpieczonych zepchnięty będzie do roli drugorzędnej.

A takie niebezpieczeństwo niesie z sobą projekt obecny ubezpieczeń społecznych, opracowany w Ministerjum Pracy. Projekt ten pozornie nie naruszając organizacji dzisiejszych Kas Chorych, w zakładach ubezpieczeń oddaje władzę niepodzielnie czynnikom biurokratycznym, przez powierzanie przewodnictwa w zarządzie mianowanym przez ministerjum urzędnikom państwowym, niezależnym zupełnie od zarządu, w skład którego wchodzą także członkowie z nominacji.

Na uzasadnienie tego fatalnego pomysłu podaje się, że w ten sposób rząd będzie wykonywał przysługujące mu prawo nadzoru bez potrzeby utrzymywania specjalnych urzędów ubezpieczeń.

Argument ten nie wytrzymuje najlżejszej krytyki. Przedewszystkiem prawo nadzoru państwowego musi być ograniczone do badania legalności postępowania władzy wykonawczej, jaką jest zarząd instytucji ubezpieczenia społecznego, a projektowane połączenie zakresu działania obydwu tych władz w jednem ręku i to biurokracji państwowej, wydaje na łup tej biurokracji całość ubezpieczenia społecznego.

W takiej konstrukcji organizacyjnej samorząd instytucji ubezpieczenia społecznego staje się zupełną fikcją, a społeczny jej charakter ma być zniszczony w ręku wszechwładnej biurokracji.

Przeciw tej nieszczęśliwej koncepcji wypowiedziała się konferencja Kas Chorych, to samo stanowisko zajmują ubezpieczeni reprezentowani w radzie ubezpieczeń. Wielce znamienne jest, że Lewiatan jest za biurokratyczną koncepcją Ministerjum Pracy.

Chodzi o to, aby w powodzi poprawek, jakie w stosunku do tego projektu zostały zgłoszone, nie utonęło naczelne zagadnienie, mające znaczenie konstytucyjne, ustrojowe, a więc najważniejsze. W tej materji niedopuszczalne są żadne ustępstwa. Przekreślenie tego postulatu ubezpieczonych oznaczałoby zniszczenie całego ubezpieczenia, zupełne pozbawienie go charakteru społecznego.

Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia straci wobec tego niebezpieczeństwa swoją wartość, gdy problem organizacyjny ma być tak fatalnie rozwiązany. Pozostawienie kierownictwa instytucjami ubezpieczenia społecznego w rękach ubezpieczonych i zabezpieczenie im samorządu w szerokim zakresie, to fundament, na którym zbudowany być musi ustrój ubezpieczeń społecznych.

J. S.

DZIWNE SPROSTOWANIE URZĘDOWE.

W związku z naszą wczorajszą notatką o wyjeździe zagranicę pp. Młynarskiego i Barańskiego, otrzymaliśmy od Ministerjum Skarbu sprostowanie:

„Wobec podobnych pogłosek, jakie już poprzednio pojawiły się w prasie, wydano w dn. 11 b. m. za pośrednictwem P. A. T. komunikat oficjalny, w którym stwierdzono, że p. Młynarski wyjechał w sprawach osobistych, a p. Barański wydelegowany został w sprawie Banku Przemysłowców w Lille celem załatwienia spraw wkładów oszczędnościowych emigrantów polskich we Francji".

Starzyński
Dyrektor Departamentu.

Sprostowanie to umieszczamy, gdyż wymagają tego od nas przepisy prasowe. Nie zmienia to jednak faktu, iż pp. Młynarski i Barański w środę rano wyjechali z Warszawy pociągiem paryskim. Może „po drodze" p. Młynarski miał wysiąść w... Małopolsce Wschodniej — taki bowiem był cel podróży p. Młynarskiego według komunikatu rozesłanego przez biuro prezydjalne Min. Skarbu za pośrednictwem PAT-a — ale my dotychczas nie wiedzieliśmy, że pociągi paryskie kierowane są przez... Lwów.

Polityka uprawiana przez biuro prezydjalne Min. Skarbu, polityka gry w ciuciubabkę nie jest ani poważna, ani celowa. Ani dworce kolejowe, ani ulice w Warszawie nie są zamkniętemi lokalami i takich rzeczy, jak wyjazd dwóch wyższych urzędników Min. Skarbu zagranicę, nie sposób utaić.

Gdyby nawet rzecz całą udało się w prasie polskiej zataić, to przecież za dwa dni będziemy mieli w Warszawie prasę paryską, która wszak napisze o przyjeździe pp. delegatów polskich do Paryża. A wątpimy, czy p. dyrektor Starzyński nakaże Tempsowi wydrukować sprostowanie na zasadzie art. 21.

Wreszcie zaznaczamy, iż wiadomość o wyjeździe pp. Młynarskiego i Barańskiego do Paryża z podaniem bliższych szczegółów jak np. hotelu, w którym się zatrzymają, podał cały szereg pism, nie wyłączając „Głosu Prawdy", w którym — jak wiemy — pracuje kilku wyższych urzędników Min. Skarbu.

KRONIKA POLITYCZNA

DEPESZA DO MIN. SKŁADKOWSKIEGO.

Tow. Artur Hausner wysłał wczoraj następującą depeszę ze Lwowa do min. spraw wewn., gen. Składkowskiego.

„Memorjały Tymczasowego Wydziału Samorządowego, toną w powodzi papierów. Do dziś dnia niema odpowiedzi na ostatni memorjał z dn. 25 kwietnia. Z powodu niezałatwiania sprawy, nie można uruchomić robót. Tysiące rąk wyciąga się po pracę, a Ministerjum milczy. Proszę przerwać tę zabawę biurokracji".

Pos. Artur Hausner.

DODATEK MIESZKANIOWY DLA URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH.

Dowiadujemy się, że na dzisiejszem posiedzeniu Rady ministrów, załatwiona zostanie sprawa podwyższenia dodatku mieszkaniowego dla urzędników państwowych.

KOMISJA RZECZOZNAWCÓW DO SPRAW MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH.

Majowa sesja Komisji rzeczoznawców do spraw mniejszości narodowych i województw wschodnich odbyła się w dniach od 9 do 12 maja r. b. Wzięli w niej udział: H. Loewenherz, min. L. Wasilewski i naczelnik wydziału narodowościowego min. Spraw Wewn., p. Suchenek - Suchecki. Omawiano pewne kwestje z dziedziny życia kulturalnego ukraińców, oraz sprawę zniesienia ograniczeń, z tytułu przynależności narodowościowej lub wyznaniowej, pozostałych po rządach zaborczych.

Odbyto konferencję z dyrektorem departamentu politycznego min. Spraw Wewn., dr. K. Switalskim, oraz z p. wiceministrem sprawiedliwości, Carem, pozatem zaznajomiono się z zarządzeniami władz w dziedzinie polityki narodowościowej z okresu od poprzedniej sesji komisji do chwili bieżącej.

U WICEPREMJERA.

Wicepremjer Bartel przyjął wczoraj przed południem posła amerykańskiego p. Stetsona w towarzystwie przedstawiciela przemysłu bawełnianego w Ameryce, p. Taylora; delegację nadmorskiego związku gospodarskiego w sprawie rozbudowy i wywłaszczeń w Gdyni; delegację stowarzyszenia urzędników państwowych, dalej posłów: Strońskiego (Ch. N.), Bryłę (Ch. D.) i Zamorskiego (Z. L. N.) w sprawie wyborów we Wschodniej Małopolsce. Po południu przyjął Wicepremjer Bartel Ministrów: Romockiego i Kwiatkowskiego i był na półtoragodzinnej konferencji u Pana Prezydenta Rzplitej na Zamku.

ZAOFIAROWANIE POMOCY AMERYCE.

Polski Czerwony Krzyż wysłał dnia 6 maja 1927 r., pod adresem Zarządu Głównego Amerykańskiego Czerwonego Krzyża, depeszę treści następującej:

„Wobec niebywałej klęski, jaka nawiedziła Stany Zjednoczone Ameryki Północnej, Polski Czerwony Krzyż śpieszy przesłać na ręce Amerykańskiego Czerwonego Krzyża wyrazy serdecznego współczucia i podziwu dla szerokiej, energicznej, zorganizowanej przez Panów akcji pomocy i zapytuje, w jaki sposób mógłby przyjść ze swoją skromną pomocą ofiarom tej niesłychanej klęski".

Na depeszę Zarząd Główny P. C. K. otrzymał następującą odpowiedź:

„Jesteśmy głęboko wzruszeni pełną współczucia odezwą i niezmiernie wdzięczni za ofiarowaną pomoc. Akcja ratownicza zdaje się być odpowiednio postawiona. O ile powstanie tego potrzeba, skorzystamy z ofiarowanej pomocy. Amerykański Czerwony Krzyż".

NOMINACJA KONSULA W TEL-AVIWIE.

Dowiadujemy siv, że na dzisiejszem czasie ma nastąpić powołanie posła Bernarda Hausnera (koło Żyd.) na konsula R. P. w Tel-Aviwie w Palestynie.

WOJEWODA WOŁYŃSKI W WARSZAWIE.

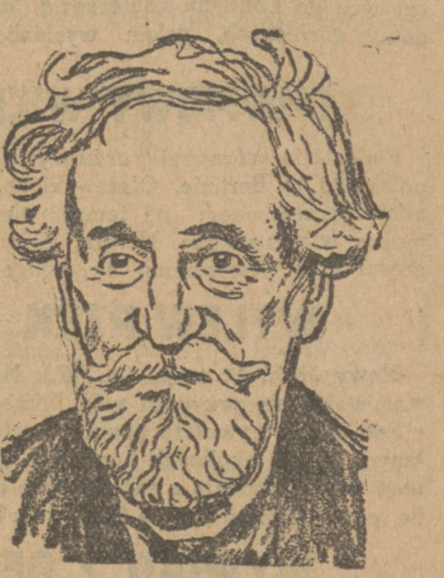
W dniu wczorajszym przybył do Warszawy wojewoda wołyński p. Mech.

MAJAKOWSKI W WARSZAWIE.

Wczoraj przyjechał do Warszawy znany poeta rosyjski, Włodzimierz Majakowski.

Na dworcu oczekiwali Majakowskiego przedstawiciele M. S. Z., sekretarz poselstwa Sowieckiego, oraz przedstawiciel młodej literatury polskiej, pan Wandurski.

MAXIM HUDSON

wynalazca prochu bezdymnego, zmarł w tych dniach w Londynie.

PRZEGLĄD PRASY

W ROCZNICĘ PRZEWROTU.

Ocena wypadków majowych przez prasę warszawską nie przynosi żadnych niespodzianek. Z wyjątkiem p. Strońskiego, który już dawniej „przerzucił się" częściowo na stronę zwycięzców ze względu na korzyści, jakie potrafili wyłowić dla siebie z chaosu pomajowego panowie Niezabytowscy, Steccy i t. d., inni traktują dziś przewrót majowy naogół tak samo, jak przyjęli go rok temu.

„Kurjer Warszawski" mówi o majestacie prawa, którego nigdy targać się nie godzi, zapominając, że sam setki razy wynosił pod niebiosa zamach na majestat prawa ze strony Mussoliniego i dyktaturę faszyzmu.

„Rzeczpospolita" zapytuje pod adresem wypadków majowych „dlaczego" i nie znajduje odpowiedzi. A odpowiedź tak łatwo znaleźć, czytając „Rzeczpospolitę" chociażby z krótkiego okresu, poprzedzającego zamach majowy.

Z cynicznym bezwstydem występuje w roli kaznodziei... **„Dwugroszówka"**, oburzająca się na to, że 12-go maja sięgnięto w Polsce po władzę ręką zbrojną, powołująca się na tysiącletnią historję Polski i na pamięć narodu.

Naród istotnie pamięta zamach stanu ze stycznia 1919 r., dokonany przez czołowych ludzi z O. W. P. i KOPS'a, pamięta zamach na Zgromadzenie Narodowe z r. 1922, pamięta morderstwo pierwszego Prezydenta Polski, pamięta hymny na cześć Mussoliniego i — z najgłębszą pogardą traktuje nauki „moralne" z tej strony.

„Głos Codzienny" powiada, że kraj cały czekał na słowo Piłsudskiego, ale otoczenie jego mówiło mu, że się czyha na jego śmierć. „Nie wyszedł na spotkanie tej śmierci, gdzie(?) mógł znaleźć jeno zwycięstwo i chwałę".

A więc czyhano na śmierć, czy nie?

„Kurjer Polski" stwierdza „pewne uspokojenie, a nawet usprawiedliwienie zamachu", a to „za walkę ze znienawidzonym sejmem i partyjnictwem".

Znienawidzony sejm wciąż żyje, a walka z partyjnictwem zrodziła z tuzin nowych partji...

„Głos Prawdy" zastanawia się nad tem, coby było, gdyby nie było przewrotu zbrojnego i dochodzi do wniosku, że Polska cała zaczęłaby jęczeć z bólu, ale „nikt z dzisiaj narzekających nie wyszedłby po za ramy papierowego protestu czy oburzenia i skonałby oburzony, słaby i tchórzliwy".

Tak napewnoby nie było. Ale przypuśćmy, że takby było. Co zrobiłby p. Stpiczyński, gdyby Sulejówek milczał? Czy wyszedłby poza ramy papierowych protestów swego tygodnika „Głosu Prawdy"? Po co przywłaszczać sobie cudze zasługi i udawać wielkiego, strasznie odważnego człowieka?

„Przegląd wieczorny" zaznacza, że społeczeństwo ma obowiązek spłacenia długu wdzięczności wobec poległych. „Spłacić go można tylko przez odrodzenie się wewnętrzne, prowadzące do wzmocnienia państwa polskiego. Wtedy tylko ofiara majowa nie będzie daremna".

B.

OBNIŻENIE STOPY DYSKONTOWEJ W BANKU POLSKIM

Rada Banku Polskiego, na posiedzeniu w dn. 12 maja, obniżyła stopę dyskontową Banku z 8½ na 8%, natomiast stawkę zastawową z 10 na 9½%. (PAT.).

TELEGRAMY

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA DELEGATÓW GÓRNICZYCH

Londyn, 12 maja. (PAT). Na specjalnem zebraniu członków federacji górników postanowiono zwołać na dzień 2-go czerwca do Londynu konferencję delegatów górniczych, celem wysłuchania sprawozdania międzynarodowej federacji górników, w związku ze stanowiskiem Hodgesa oraz celem podjęcia dyskusji nad projektem ustawy o tradeunionach i nad położeniem w przemyśle węglowym.

ECHA MOWY WICEKANCLERZA HERGTA

Podczas wczorajszej rozmowy posła polskiego w Berlinie, Olszowskiego, z min. Stresemannem na temat głośnej mowy wicekanclerza Hergta, zaproponował min. Stresemann, by załagodzić wymianę zdań na ten temat przez ogłoszenie wspólnego komunikatu polsko - niemieckiego. Poseł Olszowski oświadczył, iż propozycję tę podda grutownej rozwadze.

WYLEW RZEK W STANACH ZJEDN.

Nowy Jork, 12 maja. (A. W.). Nowe wzmaganie się przyboru wód Missisipi i Red River wywołało panikę w niezalanych dotąd okolicach Louisiany. Ludność ucieka tłumnie z zagrożonych okolic, pozostawiając bogate tereny, na których uprawiano dotąd plantacje cukru. Zerwanie tam poniżej wideł rzecznych Missisipi i Red River spowodowałoby zalanie nowych 2 i pół miljonów hektarów ziemi i pozbawiłoby dachu nad głową 250 tys. ludzi.

WYWIAD Z DELEGACJĄ SOWIECKĄ W GENEWIE

Genewa, 12 maja. (PAT). W wywiadzie z przedstawicielami prasy członkowie delegacji sowieckiej oświadczyli, iż delegacja bierze udział w konferencji gospodarczej, celem wyszukania możliwości wspólnego istnienia systemów kapitalistycznego i komunistycznego. Delegaci oświadczyli pozatem, iż gwarancje nienaruszalności kapitałów cudzoziemskich w Rosji, oraz ich oprocentowanie są takie same, jak przy ustroju poprzednim. Rosja — oświadczyli dalej delegaci — potrzebuje 3-ch miljardów kapitału zagranicznego dla przyspieszenia rozwoju swego przemysłu. W sprawie uregulowania długów przedwojennych rosyjskich we Francji, delegaci oświadczyli, że kwestja ta została już zasadniczo rozstrzygnięta i że prowadzone rokowania zbliżają się do pomyślnego zakończenia.

RZĄDY TERORU NA LITWIE

Kowno, 12 maja. (A. W.). Sytuacja polityczna Litwy ulega dalszemu zaostrzeniu. System terroru, stosowany przez grupę rządzących Tautininków (grupa Waldemarasa i Smetony), zaostrzył się, po wystąpieniu z rządu ministrów chrześcijańsko - demokratycznych. Represje ze szczególną bezwzględnością stosowane są przeciwko opozycyjnym socjal - demokratom, przyczem aresztowania dotąd nie ustają. Rozgałęziona sieć szpiegowska uniemożliwia jakąkolwiek akcję czynną ze strony opozycji. Wraz z prześladowaniami politycznymi, wzmógł się ucisk mniejszości narodowych i to nietylko w stosunku do polskiej, ale też niemieckiej i żydowskiej.

ZMIANA RZĄDU W AUSTRJI

Wiedeń, 12 maja. (PAT.). Związek chłopski otrzymał w nowym gabinecie austrjackim portfel wicekanclerza. Dymisja obecnego gabinetu zostanie wręczona prezydentowi Rzeczypospolitej 18 b. m. Wybór nowego rządu odbędzie się prawdopodobnie na drugiem posiedzeniu Rady Narodowej w dniu 19 b. m.

PROGRAM NARAD MAŁEJ ENTENTY

Praga, 12 maja. (PAT). Według doniesień z Bukaresztu, na konferencji Małej Ententy mają być prowadzone rozmowy w sprawie uznania Sowietów de jure przez Czechosłowację i Jugosławję. Według informacji z miarodajnych źródeł, sprawa uznania Sowietów nie będzie omawiana w tak konkretnej formie, z natury rzeczy jednak wszystkie te państwa, wchodzące w skład Małej Ententy, będą starały się przez swoich ministrów Spraw Zagranicznych dokonać zasadniczej wymiany poglądów na swój stosunek do bliższych i dalszych sąsiadów, więc nietylko do Rosji sowieckiej, ale i do Austrji, Węgier, Włoch i Polski.

REWIZJA W BIURACH SOWIECKICH W LONDYNIE

Londyn, 12 maja. (PAT). W dniu dzisiejszym policja dokonała szczegółowej rewizji w lokalach rosyjskich towarzystw spółdzielczych, znajdujących się w City londyńskiem. Rewizja nie objęła biur sowieckiej delegacji handlowej, która zasłania się nietykalnością dyplomatyczną. W czasie rewizji nie aresztowano nikogo. Silny kordon policyjny stał przed wejściem do rewidowanych lokali, nie pozwalając nikomu wchodzić, ani wychodzić.

POROZUMIENIE KOMUNISTYCZNYCH GRUP OPOZYCYJNYCH

Moskwa, 12 maja. (A.W.). W wyniku prowadzonych od kilku miesięcy pertraktacji nastąpiło porozumienie opozycyjnych grup komunistycznych Niemiec, Francji, Polski, Czechosłowacji, Anglji i Szkocji, z frondą rosyjskiej partji komunistycznej.

ZMIANA NA STANOWISKU KIEROWNIKA RZĄDU BIAŁORUSKIEGO

Moskwa, 12 maja. (AW.). Zupełnie niespodziewanie nastąpiła dymisja przewodniczącego Sownarkomu białoruskiej S. S. R., Adamowicza. Na skutek instrukcji centralnego rządu w Moskwie, następcą naznaczony został Gołoled. Nominacja ta wskazuje na silny zwrot w polityce Moskwy, która, zaniepokojona wzrostem tendencji nacjonalistycznych na Białorusi, zamierza przeciwstawić się dalszej białorutenizacji. Zmiana na stanowisku kierownika rządu białoruskiego wywołała w białoruskich kołach komunistycznych daleko idące niezadowolenie.

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA DZIENNIKARZY

Wiedeń, 12 maja. (PAT.). Na porządku dziennym międzynarodowej konferencji dziennikarzy zostały umieszczone następujące kwestje:

Przystąpienie dalszych organizacji dziennikarskich do związku, dyskusja nad postanowieniami ustawowemi i kontraktowemi, odnoszącemi się do dziennikarzy oraz na temat genewskiej ankiety, która ma na celu stworzenie ułatwień komunikacyjnych dla dziennikarzy, referat komisji społecznej w Wiedniu na temat ubezpieczeń społecznych, dalej sprawozdanie z prac przedwstępnych co do jednolitego uregulowania postanowień w sprawie wypowiedzenia pracy i odszkodowania i wreszcie sprawozdanie berlińskiej komisji prawniczej na temat ujednostajnienia pojęć w kontraktach i ustawach, odnoszących się do prac dziennikarskich.

Jako przedstawiciele dziennikarzy polskich biorą udział w konferencji: naczelny redaktor „Czasu", A. Baupre i red. „Kurjera Porannego", Pilarz.

INTERWENCJA TOW. POS. JAWOROWSKIEGO U MINISTRA SPRAW WEWN.

Kilkakrotnie zwracaliśmy już uwagę na niebywałe wprost braki w listach wyborców. W spisach nie umieszczono bardzo wielu uprawnionych do głosowania, pominięto nawet całe domy, wielką liczbę nazwisk poprzekręcano. W sprawie tego fatalnego przygotowania wyborów, tow. pos. Jaworowski zwrócił się wczoraj do p. min. spraw wewnętrznych Składkowskiego, z żądaniem oficjalnego sprawdzenia przez Rząd, w jakim stopniu sporządzone spisy obejmują rzeczywiście uprawnionych do głosowania oraz, aby jeszcze przez trzy dni umożliwiono sprawdzanie list, wobec tego, że ogłoszenia o sprawdzaniu zostały wywieszone za późno, uniemożliwiając w ten sposób wielu wyborcom dochodzenie swych praw wyborczych. P. Minister obiecał tow. Jaworowskiemu całą sprawę dokładnie zbadać.

NABOŻEŃSTWA ŻAŁOBNE W ROCZNICĘ WYPADKÓW MAJOWYCH

Komisarjat Rządu na m. Warszawę komunikuje, że nabożeństwa żałobne ku uczczeniu pamięci wszystkich poległych w walkach majowych w roku zeszłym odbędą się w piątek: w katedrze, — o godz. 10 rano, w kościele garnizonowym — o godz. 10, w cerkwi prawosławnej na Pradze — o godz. 11-ej, w kościele ewangelicko - augsburskim o godz. 10, w kościele ewangielicko - reformowanym — o godz. 12-ej i w synagodze na Tłumackiem — o godz. 9 min. 30, w sobotę.

UBEZPIECZENIE EMERYTALNE PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH

Donosiliśmy przed kilku dniami, że ustawa o ubezpieczeniu emerytalnem dla pracowników umysłowych znajduje się w komisji prawniczej i w niedługim czasie zostanie ogłoszona w Dzienniku Ustaw w drodze dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej.

Szczegóły tej ustawy są następujące: Projekt przewiduje cztery rodzaje zabezpieczenia, a mianowicie: od bezrobocia, na wypadek niezdolności do wykonywania zawodu i wreszcie ubezpieczenie rodziny na wypadek śmierci ubezpieczonego. Obowiązkowi ubezpieczenia podlegają pracownicy umysłowi bez różnicy płci w wieku od lat 18 do 60. Ubezpieczeni są zaliczani do t. zw. grup zarobkowych, składka na ubezpieczenie jest obliczana nie od wynagrodzenia rzeczywistego, lecz od płacy podstawowej dla danej grupy ubezpieczeniowej, do której zaliczony został dany pracownik.

Składka dzieli się pomiędzy pracownika, a pracodawcę w sposób następujący: przy pensjach do 60 zł. pracodawca opłaca całą składkę, przy pensjach od 60 do 400 zł. pracodawca opłaca trzy piąte, zaś pracownik dwie piąte; przy pensjach od 400 do 800 zł. pracownik i pracodawca płacą po połowie składki; przy pensjach ponad 800 zł. pracodawca opłaca dwie piąte składki, zaś pracownik trzy piąte.

Wysokość składki na pokrycie świadczeń na wypadek braku pracy wynosi 2 proc. płacy podstawowej, wysokość składki na pokrycie świadczeń na wypadek inwalidztwa pracy, starości, wreszcie śmierci wynosi 8 proc. płacy podstawowej.

15-ta LOTERJA PAŃSTWOWA.

2-ga klasa. Główniejsze wygrane.

Zł. 50.00 Nr. 22411.
Zł. 2.000 Nr. 43069.
Zł. 1.000 Nr. 6722.
Zł. 300 N-ry: 21761 73085.
Zł. 250 N-ry: 5477 28986 30702 33200.
Zł. 200 N-ry: 2628 12069 23637 24108 37078 40417 43046 43902 51938 61724 67870 72385 85389 100314.
Zł. 175 N-ry: 483 4452 11315 12808 13757 20240 20484 20557 21845 25216 25234 26345 34485 38821 43607 45874 50066 50108 51793 53594 56496 65906 66338 66794 68473 76857 81462 84132 90600 92217 94195 96445 102488 102646 102982.

— Donoszą z Austin w stanie Texas (Stany Zjedn.) o wielkiej eksplozji, która nastąpiła w jednym z budynków miasta, w chwili, gdy obradowało w nim posiedzenie amerykańskich wolnomularzy. 11 osób zostało zabitych, 25 ciężko rannych.

— Donoszą z Taszkentu, iż nad wschodnim i środkowym Turkiestanem rozpętał się orkan o ogromnej sile, który trwał przez kilka godzin i spowodował wystąpienie rzek z brzegów.

— Rządy Brytyjski i Japoński zakomunikowały Sekretarjatowi Ligi Narodów, iż przyjęły zaproszenie Stanów Zjednoczonych do wzięcia udziału w mającej się odbyć w Genewie konferencji w sprawie rozbrojenia na morzu. Konferencja ta odbędzie się nieodwołalnie w czerwcu r. b.

— Ramsay MacDonald, opuścił szpital w Filadelfji i odjechał do Nowego Yorku.

✝ Ś. P.

Feliks ZIELIŃSKI

SĘDZIA HANDLOWY

Radny i Członek Komisji Rewizyjnej Kasy Chorych m. Warszawy

ZMARŁ W DNIU 10 MAJA 1927 R.

W zmarłym instytucja traci nieskazitelnej prawości oddanego sprawom społecznym Członka kolegjum.

Cześć Jego Pamięci!

ZARZĄD KASY CHORYCH m. st. WARSZAWY.
KOMISJA REWIZYJNA KASY CHORYCH m. st. WARSZAWY.

WIADOMOSCI Z CAŁEGO KRAJU

Baranowicze

UDAREMNIENIE ZBRODNICZEGO ZAMACHU.

Dn. 12 b. m. o godz. 8-ej rano w pobliżu stacji Baranowicze, służba kolejowa zauważyła rozkręcone szyny na torze kolejowym, obok których znajdował się materjał wybuchowy. Zbrodniczy zamach wykryto tuż przed przejściem pociągu osobowego, który jechał z Warszawy. Pociąg zatrzymano na stacji Żerebietówka, zaś na miejsce wypadku wyruszył z Baranowicz specjalny pociąg ratunkowy z wojskiem i policją, która prowadzi śledztwo.

Nowogródek

KATASTROFA KOLEJOWA.

Onegdaj, o godz. 12 w poł. na trzecim kilometrze przed stacją Leśna, kolejki wąskotorowej Leśna-Obóz ćwiczeń, wykoleił się pociąg, prowadzony przez kap. inż. Krauza z szefostwa saperów w Brześciu. Wykolejony parowóz przewrócił się w poprzek toru, w następstwie czego utworzył się zwał wagonów. Bardzo ciężko ranni są: jeden oficer i 6 podoficerów zawodowych baonu szkolnego saperów O. K. 9, jadącego z Berezy Kartuskiej do Obozu ćwiczeń. Rannym udzielili pierwszej pomocy sanitarjusze obozu ćwiczeń.

Drohobycz

ORGJE DROŻYZNY I PASKARSTWA

Wśród urzędników jak też i robotników a szczególnie bezrobotnych, panuje wielkie zaniepokojenie z powodu ustawicznie wzmagającej się drożyzny, która przez żadne czynniki do tego powołane nie jest niczem hamowana, a władze drohobyckie przypatrują się temu bezczynnie jak brać paskarska zdziera już ostatnią skórę z konsumentów. I tak chleb, mięso, mleko dochodzą do cen zawrotnych, gdy kg. chleba w Warszawie kosztuje 68 gr. to w Drohobyczu 85 gr., mleko czyste w stolicy 30 gr. w Drohobyczu 40 gr. W tym stosunku idą ceny towarów pierwszej potrzeby.

Z łupionych pieniędzy konsumentów rozmaicie zorganizowani paskarze kupują kopalnie nafty, jak niejaki p. Kraft piekarz tutejszy, który w Potoku koło Krosna jest właścicielem z podobnymi sobie uczciwymi przedsiębiorcami własnej kopalni.

Cała klasa pracująca, umysłowo, czy też fizycznie, zwraca się do władz, by ze swej strony zechciały wejrzeć w te stosunki i uwolnić obywateli od paskarskiej zmory, gdyż ze strony władz drohobyckich żadnej interwencji spodziewać się nie można.

Bielsko

WYBUCH STRAJKU.

A. W. donosi:

Wybuchł tu strajk, spowodowany odrzuceniem przez przemysłowców żądań pracowników 12-procentowej podwyżki płac i umowy zbiorowej. Pracodawcy zgadzają się na podwyżkę 9-procentową, odrzucają jednak stanowczo koncepcję umowy zbiorowej. Jednocześnie niemal zastrajkowali pracownicy i subjekci handlowi, domagający się również zbiorowej umowy i 25-procentowej podwyżki płac.

Kraków

WZROST DROŻYZNY.

Komisja statystyczna do badania kosztów utrzymania, na posiedzeniu, odbytem w dniu 6 b. m., ustaliła, że w miesiącu kwietniu r. b. koszta utrzymania rodziny pracowniczej zwiększyły się o 2,51 proc. w porównaniu z miesiącem marcem b. r.

ZATRUCIE 45 ŻOŁNIERZY.

„Ilustrowany Kurjer Codzienny" donosi, że w ubiegłą niedzielę, w 2-im pułku lotniczym w Rakowicach, zaniemogło 45 żołnierzy, z objawami ciężkiego zatrucia jelit. Według informacji pisma, zatrucie zostało spowodowane spożyciem zepsutego mięsa, albo też wody, zanieczyszczonej przy naprawie wodociągów.

Sambor

KATASTROFA KOLEJOWA.

Dn. 11 b. m., na stacji kolejowej w Samborze, manewrujący parowóz najechał z tyłu na stojący pociąg osobowy, uszkadzając dwa wagony III klasy. Wskutek wypadku dwuch pasażerów odniosło lekkie kontuzje. Ze służby kolejowej nikt nie poniósł szwanku.

Wilno

PRZED WYBORAMI DO RADY MIEJSKIEJ.

A. W. donosi:

Radykalne kierunki wśród białorusinów, grupujących się dookoła białoruskiej Hromady, postanowiły przy wyborach do rady miejskiej oddać swe głosy na listę żydowskiego Bundu. Litwini również postanowili głosować na jedną z list żydowskich.

Lublin

SPRAWA CZŁONKÓW BOJÓWKI FASZYSTOWSKIEJ.

Wczoraj zapadł wyrok w sprawie o napad i pobicie redaktora tygodnika „Po wolność", T. Wieniawy Długoszowskiego. Napaści dokonano w czasie wygłaszania przez Długoszowskiego odczytu, w sali jednego z kinoteatrów lubelskich. 4 sprawcy napadu — członkowie bojówki — skazani zostali na 2 tygodnie bezwzględnego aresztu.

Poznań

UCHWAŁY RADY MIEJSKIEJ.

Na posiedzeniu Rady Miejskiej uchwalono ustanowić nagrodę literacką miasta Poznania im. Kasprowicza, w sumie 10,000 zł., która będzie wypłacana co 2 lata. Prócz nagrody literackiej, uchwalono również nagrodę historyczną im. Franciszka Łukasiewicza, w sumie 7,000 zł., oraz nagrodę w wysokości 3,000 zł., za pracę konkursową wyróżnioną przez specjalny sąd konkursowy.

Sosnowiec

POBYT KOMISJI ANKIETOWEJ.

Od dwuch dni bawi w Zagł. Dąbrowskiem rządowa komisja ankietowa i odbyła szereg konferencji z przedstawicielami okręgowych urzędów górniczych, inspektoratu pracy, urzędu wojewódzkiego, rady zjazdu przemysłowców górniczych i konwencji dąbrowsko - krakowskiej. Komisja zabawi w Zagłębiu jeszcze parę dni, poczem wyjedzie na Śląsk.

Z ŻYCIA PARTJI

ODSŁONIĘCIE SZTANDARU KOŁA P. P. S. „LUDNA".

Dn. 14 maja r. b., w sobotę, o godz. 6.30 po poł. w sali Kasyna Pracowników Zakładów Gazowych, ul. Ludna nr. 10, odbędzie się uroczyste odsłonięcie sztandaru Koła P. P. S. pracowników Zakładów Gazowych.

W uroczystości wezmą udział artyści opery Warszawskiej oraz chór i orkiestra pracowników gazowni.

Uprasza się towarzyszów z dzielnic i związków zawodowych o liczny udział w uroczystości.

Wejście bezpłatne.

W piątek, dn. 13 b. m.

Dzielnica Powiśle o godz. 6 w lokalu, Solec 68, odbędzie się posiedzenie komitetu, oraz o godz. 7 ogólne zebranie członków dzielnicy.

Powązki. O godz. 7 w lokalu dzielnicy, Okopowa 30 m. 16, odbędzie się ogólne zebranie członków dzielnicy.

Dzielnica Praska. O godz. 7 wiecz. w lokalu dzielnicy, Brukowa 29, odbędzie się ogólne zebranie członków dzielnicy.

Dzielnica Jerozolimska. O godz. 7 w lokalu dzielnicy (Chłodna 41) odbędzie się ogólne zebranie członków dzielnicy.

Czerniaków o godz. 7 Solec 67 -- ogólne zebranie członków dzielnicy.

DZIELNICA POWIŚLE. W piątek dnia 13 b. m. o godz. 7 wiecz. w lokalu dzielnicy, Solec 68, odbędzie się ogólne zebranie członków dzielnicy, na które Komitet dzielnicowy wzywa wszystkich członków pod rygorem partyjnym.

Ruch zawodowy

Koło Drukarzy P. P. S. Dnia 16 maja r. b. o godz. 7 wiecz. w sali O. K. R. Al. Jerozolimskie 6, odbędzie się Walne Zebranie, celem wyboru Zarządu.

Przybycie b. członków Koła obowiązkowe.

Koło Drukarzy P. P. S.

Baczność! Towarzysze Kelnerzy! Dnia 13 b. m. o godz. 10 rano odbędzie się zebranie w lokalu Związku (Stare Miasto 38). Sprawy bardzo ważne. Obecność członków konieczna.

Ruch młodzieży

TUROWCY!

Zbiórka wszystkich członków Warsz. Organ. Młodz. T. U. R. we środę dnia 18 maja, o godz. 8 wiecz., w lokalu O. K. R., Al. Jerozolimskie 6 m. 4.

Obecność wszystkich członków obowiązkowa pod rygorem organizacyjnym.

Walne zebranie Koła T. U. R. im. L. Misiołka. Dn. 14 b. m. o godz. 7 w., w lokalu Koła, Dzielna 95, odbędzie się walne zebranie członków Koła Powązkowskiego im L. Misiołka. Na porządku dziennym sprawy b. ważne.

Bibljoteka T. U. R. Do dnia 22 maja r. b. bibljoteka T. U. R. czynna będzie tylko w środy od 5 do 9 wiecz.

Ruch kult.-oświatowy.

Sekretarjat Komisji Archiwalno - Historycznej Stow. b. Więźniów Politycznych zawiadamia członków, że posiedzenie Komisji odbędzie się w najbliższą sobotę, dn. 14 maja, o godz. 7 wieczorem, w lokalu przy ul. Leszno 53.

WYCIECZKI ZARZĄDU GŁÓWNEGO T. U. R.

Zarząd Główny T. U. R. urządza w b. r. następujące wycieczki:

1. W Pieniny (Kraków, Nowy Targ, Krościenko, Szczawnica, Przełom Dunajca, Trzy Korony i inne). Od 2 do 8 lipca. Koszty 50 zł. Prowadzi tow. senator Dr. St. Kopciński.

2. Nad Morze (Bydgoszcz, Gdynia, Hel, Gdańsk, Sopoty, Oksywje i in.) od 9 do 17 lipca. Koszty 50 zł. Prowadzi tow. poseł Zygmunt Piotrowski.

3. Do źródeł Wisły. (Katowice, Królewska Huta, Cieszyn, Skoczów, Żywiec, Babia Góra i in.) od 18 do 25 lipca. Koszty 60 zł. Prowadzi tow. poseł Zygmunt Piotrowski i tow. Czesław Kossobudzki.

4. Pokucie. (Lwów, Jaremcze, Worochta, Howerla, Żabie, Stanisławów, Przemyśl) od 1 do 8 sierpnia. Prowadzi tow. poseł Zygmunt Piotrowski.

5. W Tatry. (Wycieczka dzieli się na 2. Trudniejsza wyrusza na Czeską stronę (szczyt Lodowego), łatwiejsza (Dolina Kościeliska, Czarny Staw Gąsienicowy i in.). Koszty 55 zł. Prowadzi tow. poseł Kazimierz Czapiński. Wycieczka odbędzie się od 13 do 21 sierpnia.

Niezależnie od powyżej wymienionych wycieczek, projektuje się wycieczkę na Polesie oraz statkiem do Torunia.

Koszty wycieczek obejmują: przejazdy, noclegi, bilety wstępu (przy zwiedzaniu).

Koszty dziennego utrzymania liczyć należy od 4 do 5 zł. na osobę. Uczestnicy wycieczek nie należący do T. U. R., i P. P. S. płacą o 5 zł. więcej.

WYPADKI

POD KOŁAMI KOLEJKI.

Na ul. Puławskiej, przed domem nr. 113, jadący pociąg kolejki Grójeckiej uderzył przechodzącego przez tor kolejki 57-letniego Jana Skapa, robotnika, zamieszkałego w Pruszkowie, który doznał potłuczenia kręgosłupa. Poszwankowanego przewiozło Pogotowie do szpitala Dzieciątka Jezus.

WYPADEK SAMOCHODOWY.

Samochód III oddziału straży ogniowej przejechał na rogu ul. Pięknej i Al. Ujazdowskich przechodzącego przez jezdnię szeregowca, Wincentego Wojtkiewicza z I baonu sanitarnego (szpital Ujazdowski). Poszwankowanego, w stanie ciężkim, przewieziono do szpitala Ujazdowskiego.

WYPADEK TRAMWAJOWY.

Na ul. Leszno róg Karmelickiej wypadł z tramwaju szofer 35-letni Jan Kot (Smocza nr. 47), który doznał potłuczenia rąk. Pierwszej pomocy poszwankowanemu udzielił dyżurny lekarz w ambulatorjum Pogotowia.

ZA ZDZIERANIE ZNACZKÓW Z LISTÓW.

W urzędzie pocztowo - telegraficznym „Warszawa 2" przy ul. Chmielnej nr. 53 od pewnego czasu zauważono, że listy są bez znaczków, pomimo to widniały na kopertach ślady znaczków. Po dłuższej obserwacji stwierdzono, że sprawcą zdzierania znaczków był funkcjonarjusz pocztowy, Bolesław Śmiałowski (Chałubińskiego nr. 10), którego zatrzymała policja I kom. kolejowego.

ŚMIERTELNE ZATRUCIE.

34-letnie Helena Białkowska (przytułek noclegowy Leszno nr. 93), która zatruła się spirytusem denaturowanym przed domem nr. 5 przy ul. Oboźnej, wkrótce po przewiezieniu jej do szpitala św. Łazarza, umarła.

Z sądów.

UNIEWINNIENIE REDAKTORA GRABOWIECKIEGO.

Po trzydniowej rozprawie Sąd Okręgowy wydał wczoraj wyrok w sprawie redaktora „Gazety Administracji i Policji Państwowej", Grabowieckiego. Sąd red. Grabowieckiego całkowicie uniewinnił.

B. STAROSTA PRZED SĄDEM.

Sąd Najwyższy rozpatrywał wczoraj sprawę b. starosty białostockiego, Zygmunta Kmity, oskarżonego o przywłaszczenie pieniędzy, otrzymanych z Min. Pracy dla repatrjantów. Sąd Apelacyjny skazał był Kmitę na 4 lata więzienia.

Sąd Najwyższy wyrok Sądu Apelacyjnego skasował, przekazując sprawę do ponownego rozpatrzenia Sądowi Apelacyjnemu.

I. K.

KRONIKA

STAN POGODY

W dniu wczorajszym w Polsce utrzymywała się w dalszym ciągu pogoda o zachmurzeniu zmiennem i przelotnych opadach w postaci deszczu i krup. Jedynie na południu kraju było nieco pogodniej. Temperatura zrana w całym kraju była, jak na obecną porę roku, bardzo niska.

Temperatura najwyższa wynosiła wczoraj w Warszawie 8°,3, najniższa — 0°,8. W Zakopanem rano było dość pogodnie, temperatura 2°, nocą — 4°.

Przypuszczalny przebieg pogody w dniu dzisiejszym: zachmurzenie duże oraz przelotne opady. Na południowym wschodzie jeszcze dość pogodnie. Dość chłodno. Umiarkowane, na północy silniejsze, wiatry z kierunków zachodnich; w górach — halny.

Nowy Zarząd Polskiego Czerwonego Krzyża. W siedzibie Polskiego Czerwonego Krzyża przy ul. Mazowieckiej odbyło się pierwsze zebranie nowowybranego Zarządu Oddziału Warsz. P. C. K. Do Zarządu weszli p.p.: Andrzejowski Józefat, Knapiński Juljusz, Kozłowska Wanda, Mencel Antoni, dr. Metelski Norbert, dr. Ślaski Juljan i Słowik Tadeusz. Zarząd ukonstytuował się jak następuje: prezes — A. Mencel, kurator szpitala Św. Stanisława, wice-prezes — dr. J. Ślaski, ordynator Kliniki Położniczej Św. Elżbiety, i J. Knapiński, członek Najwyższej Izby Kontroli Państwa, skarbnik — J. Andrzejowski, członek Zarządu i sekretarz Polskiej Macierzy Szkolnej. Szefem Sanitarnym P. C. K. wybrany został dr. J. Ślaski.

O kinematograf miejski. Odpowiadając na uwagi władzy nadzorczej, poczynione do budżetu m. Warszawy na r. 1927/28, Magistrat zaznacza, że sprawa poddania rewizji zasad prowadzenia kinematografu miejskiego będzie w najbliższym czasie rozważana przez Magistrat. Pismem z dn. 7 lutego r.b. Magistrat podał do wiadomości M. S. W., że kinematograf miejski jest jedną z licznych agend wydziału oświaty i kultury, nieobliczoną na zyski, lecz jedynie na pokrycie niedoborów, związanych z wyświetlaniem specjalnych filmów i odczytami wyłącznie dla młodzieży szkolnej, uzupełniającymi program szkół powszechnych. Sprawozdania o założeniu wytwórni filmowej Magistrat przedstawić nie może, gdyż nie powziął uchwały o założeniu takiej wytwórni.

Doroczne zebranie T-wa Opieki nad Zwierzętami. Dziś o godz. 8 wiecz., w sali I. M. C. A. przy ul. Miodowej Nr. 10, odbędzie się walne roczne zebranie T-wa Opieki nad Zwierzętami.

Projekt regulacji Pola Mokotowskiego. W związku z zamierzonem przeniesieniem portu lotniczego z Mokotowa na Okęcie, gdzie budowane jest obecnie w tym celu nowe lotnisko, wydział techniczny Magistratu opracował projekt regulacji, zabudowania i zużytkowania pola Mokotowskiego w granicach ul. Polnej, Puławskiej, Batorego, przedłużenia Kaliskiej, Wawelskiej i Nowowiejskiej oraz przebicia od ul. Polnej do ul. Marszałkowskiej nowej arterji komunikacyjnej. Będzie to t. zw. Aleja Sejmowa, która będzie przedłużona z jednej strony od ul. Polnej w stronę Rakowieckiej, z drugiej zaś od ul. Marszałkowskiej w stronę Al. Ujazdowskich. Plan regulacyjny miasta przewiduje urządzenie na obecnem polu Mokotowskiem dużego parku dla tej dzielnicy i ogrodu botanicznego. Nadto mniejsza część terenu przeznaczona jest na bloki mieszkalne. Omawiany projekt regulacji wystawiony był na widok publiczny do 11 maja. Żadnych reklamacji w tej mierze nie zgłoszono. Obecnie będzie on przesłany Min. Robót Publicznych do zatwierdzenia.

O czystość w halach targowych. Specjalnie powołana komisja, złożona z członków wydziałów budownictwa, zdrowia i handlowego Magistratu m. Warszawy, wydała przychylną opinję i zatwierdziła projekt zbiornika do śmieci i różnych odpadków, wykonany przez komisarza handlowego VIII obrębu m. Warszawy — zarządzającego halami miejskiemi na pl. Mirowskim i kramami „Wielopole" — W. Hołownię. Ogółem zamówiono w fabryce H. Zieleziński 83 sztuki skrzyń czyli zbiorników żelaznych oraz dwa wózki również żelazne czterokołowe typu kolejowego, co będzie kosztować Magistrat około 8,000 zł. Termin wykonania z warunkiem oddania do użytku publicznego oznaczono na 4 czerwca r. b. Skrzynie będą zawieszone co kilkanaście kroków w obu halach targowych na pl. Mirowskim oraz w kramach miejskich „Wielopole" na pl. Żelaznej Bramy.

Kontrola w kuchniach dla bezrobotnych. Stoł. obyw. komitet pomocy bezrobotnym przystąpił do ścisłej kontroli otrzymujących obiady w 11 kuchniach Komitetu, w liczbie 13,000. Oprócz legitymacji różowych, wydawanych przez P. U. P. P. żądane będą świadectwa z ostatniej pracy, a to celem ustalenia, ile osób jada w kuchniach z tytułu bezrobocia i ile z tytułu opieki społecznej. Z ostatniego tytułu wydatki będzie musiał pokrywać magistrat. W razie niemożności przedłożenia wspomnianego świadectwa pracy, przeprowadzone będą specjalne wywiady.

Z ESTRADY KONCERTOWEJ

Wieczór pp.: M. Budziszewskiej i Wł. Burkatha. — Jan Loncke, tenor-murzyn. — Audycja Stow. Miłośników dawnej muzyki.

Koncerty w Sali Pompejańskiej hot. Europejskiego mają swój odrębny charakter. Publiczność składa się przeważnie ze znajomych, a więc najwdzięczniejszych zazwyczaj słuchaczów, program nieprzeładowany, przeważnie z minjatur złożony, nie obciąża uwagi, nie wymaga wysiłku, przez co audytorjum czuje się, jak w ładnym salonie. W atmosferę tę p. Budziszewska wniosła dużo temperamentu i wdzięku, zabarwiając ją wiosennym nastrojem ładnych zawsze pieśni Niawiadomskiego, Kronenberga, Wieniawskiego i inn.

P. Burkath występuje często na prowincji, a rzadko w Warszawie. Opinje o grze tego pianisty należałoby odłożyć do jego osobnego recitalu. Z pomiędzy licznych utworów, wykonanych na poniedziałkowym wieczorze wyróżniło się dodatnio pierwsze preludjum własne, coś jakby duet dwuch głosów, oprawionych w nieskomplikowaną, ale głęboką harmonję. Szopen, podobno, mniej udał się pianiście.

P. J. Loncke ściągnął do konserwatorjum tłumy ciekawych. Głosem nie zaimponował bynajmniej, ale muzykalnością, szczerością wyrazu, zwłaszcza smutnemi i oryginalnemi pieśniami murzyńskiemi w układzie Burleigh'a ujął sobie wszystkich i bisował długo. Arje („Otello"), pieśni niemieckie i francuskie miały duże braki pod względem dykcji i szkoły, ale i liczne zalety, jeżeli chodzi o wyraz interpretacji i ładną barwę tonów niższych.

Audycje Stow. Miłośników dawnej muzyki cieszą się stale względami publiczności. Cechuje je powaga, nieledwie, że pobożny nastrój skupionych członków stowarzyszenia i zaproszonych gości, rekrutujących się przeważnie z dawnych uczniów Konserwatorjum. Ostatni wieczór uświetniło znane trio Kmita. Pozatem ładnie brzmiały — między innemi — arje Bacha w wykonaniu p. A. Michałowskiego i suita Haendla, muzykalnie ujęta przez p. H. Przesmycką.

H. D.

HUMOR ZAGRANICZNY

Egzaltowana dama żali się przed lekarzem, do którego przyszła po radę, że dusza jej jest zbolała, ludzie jej nie rozumieją i t. d., wreszcie kończy melodramatycznie:

— Ach, panie doktorze, jakżebym chciała umrzeć!...

— Ach, jak to dobrze, że pani do mnie przyszła. Postaram się pani pomóc.

KSIĄŻKI O MUZYCE NADESŁANE.

Nakład Gebethnera i Wolffa.

Stefan Wysocki. Lekcje słuchania muzyki. Audycje muzyczne w szkole ogólnokształcącej.

Stanisław Kazuro. Drogi rozwoju słuchu muzycznego.

Z GIEŁDY

Warszawa, dnia 12 maja

Waluty i dewizy.

Dolar Stan. Zjedn. 8.92. Belgja 124,40 Holandja 358.05. Londyn 43,46½. Paryż 35.05 Praga 26,50. Szwajcarja 172.04. Włochy 48.55 Wiedeń 125,82. Nowy Jork 8.93.

Papiery procentowe.

8% L. Z. Państw. Banku Roln. 92.00. 8% L.Z. Banku Gosp. Kraj. 92,00. 10% Poż. kolej. 102,80.—. 5% Państw. Poż. Konwersyjna 67,50 8% L. Z. Warszawy 81.00—81.50 81.75 5% L. Z. Warszawy 69,50 —70.00 — 61,00 — 4½% L. Z. Warsz 66.25—65,50 6% Poż. dol. 85.25 (zł. 759.00). 8% Poż. konwersyjna. 99.00 4½% L. Z. ziem. 64.85—64.00 — 64.75 ——— — 5% L. Z. Warsz. 69.50 — 68.50 6% Oblig. Warsz. 1915—16 r. 36.25—.— Premjówka 54.00 54.50

Akcje.

Bank Polski 155,50—154,00. — Bank Dyskontowy 135,50. Bank Tow. Spółdz. —,—. Bank Zachodni 5,25. Bank Ziedn. Ziem Pol. 3,85. Bank Zw. Sp. Zarobk. 100,00. Kijewski 98.00. Siła 115.00 Chodorów 116,00 Czersk 1,30 Gosławice 85,00 Cukier 6.00—6.05 Łazy 0,49. Wysoka 142,00. Nobel 6,50. Węgiel 120,00—123,50. Firlej 71,00 Cegielski 49,00 — 48,50 Lilpop 33.00—35.50 Modrzejów 11.00. Norblin 188.00 Ostrowiec 85,25 85.00, 86.25. Rudzki 2.75 2,65 Starachowice 5,45—5,30—5,35 Zieleniewski 24.00. Zawiercie 46,00 Żyrardów 22,00 Puls 9.25—9.50. Spiess 93.00——.—. Michałów 0.95 Ortwein 18.00. Spirytus 3.90—3.85. Haberbusch 150,00 Żegluga 0,52—0.54 Spirytus 4,10—4.00 Borkowski 4,00—3.85. Bank Handlowy 7.80. Elektryczność 90.00 Częstocice 3.90—3,95. Parowóz 0,91 — 0.95—0.94.

Notowania pozagiełdowe.

z dnia 12 maja godz. 10 wiecz.

Dolar amer. 8,92¾.

Akcje. Tendencja nieco mocniejsza. Bank Polski 156,00. Cukier 6,00. Węgiel 116,50. Modrzejów 11,75. Lilpop 33,60. Ostrowiec 85,25. Rudzki 2,70. Starachowice 5,50. Żyrardów 21,40.

Rubli 100 złotem 464,00. Listy Zastawne złotowe bez zmiany. Obroty średnie.

ULEPSZENIA W TRANSMISJACH RADJOWYCH

Postępująca w szybkiem tempie naprzód rozbudowa sieci polskich stacji nadawczych (Warszawa, Kraków, Poznań, a obecnie Katowice i Wilno) wyłoniła cały szereg problematów natury technicznej, nad którymi pracuje obecnie kierownictwo techniczne „Polskiego Radja".

Ostatnio, wobec częstej wymiany programów między stacją warszawską i krakowską, co odbywa się, jak wiadomo, drogą transmisji za pośrednictwem kabla telefonicznego, zaszła konieczność wzmocnienia natężenia fal dźwiękowych i ulepszenia w ten sposób odbioru, który staje się czysty, wyraźny i nieskażony.

W tym celu wydział techniczny „Polskiego Radja" skonstruował kilka specjalnych amplifikatorów, których zastosowanie ulepszy znacznie odbiór audycji przy międzymiastowej wymianie programów.

PRZYSZŁOŚĆ RADJA

Ministerjum Spraw Radjowych—Co mówi Marconi

Rozwój komunikacji radjowej w ciągu ostatnich 25 lat, jest bodaj największym przewrotem, jaki dokonał się w naszym stuleciu. Nadawanie mowy, muzyki i obrazów drogą fal elektromagnetycznych jest tak doniosłym czynnikiem w życiu narodów, że wszystkich konsekwencji niepodobna przewidzieć. Jedna wszakże rzecz nie ulega wątpliwości: olbrzymi rozwój radja w najbliższej przyszłości, gdy sygnalizacja uprości się i o ile pokonane zostaną nieusunięte jeszcze obecnie przeszkody atmosferyczne.

Rozwój radjofonji wysuwa cały szereg spraw, które muszą rozstrzygać odpowiednie władze. Dotychczas sprawy te załatwiały w swoim zakresie poszczególne zarządy stacji nadawczych. Obecnie jednakże okazało się to niewystarczające. Wobec tego wysunięto projekt stworzenia w Anglji, pierwszego na kuli ziemskiej — specjalnego Ministerjum Spraw Radjowych, któreby załatwiało i rozstrzygało wszystkie sprawy, związane z radjem, a także zajęło się propagandą i opieką radjofonji na obszarze wielkiego Imperjum Brytyjskiego.

Senator Marconi zapytany o pogląd własny na dalszy rozwój radja, odpowiedział: „Przed 25 laty przyrządy, jakie mieliśmy do rozporządzenia, były w porównaniu z dzisiejszemi, niesłychanie pierwotne. Nie mieliśmy ani lamp katodowych, ani amplifikatorów, ani czułych superheterodyn, ani kierowniczych transmisji i odbiorników, ani też sposobów korzystania ze stałych fal. Co się tyczy zastosowania radja w przyszłości, powiedziałbym może, iż niezależnie od zwykłych transmisji wierzę w możliwość transmitowania siły na umiarkowane odległości oraz w urzeczywistnienie w szerokim zakresie zadań telewizji".

Katastrofa lotnicza z dn. 11 b. m.

NUNGESSER

Francuski lotnik, wyruszył z Paryża w dniu 8 maja, chcąc przelecieć ocean atlantycki. Od tego dnia wszelki ślad po nim zaginął.

TECHNIKA NA USŁUGACH LUDZKOSCI

Przed kilku tygodniami zdarzył się ciekawy wypadek leczenia chorego na odległość przy pomocy telegrafu bez drutu. Niektóre mniejsze parostatki nie mają dostatecznej opieki lekarskiej, korzystając zaledwie z pomocy felczera, albo „nieskończonego" medyka. Czasem zaniedbanie takie może spowodować nieszczęście, szczególnie w wypadkach poważniejszych niedomagań. Zdarzyło się, że dwuletnia córeczka kapitana statku belgijskiego „Marconier" zachorowała i zaczęła gorączkować. Na morzu szalała burza. Gdy pomoc felczera nie pomagała, a stan dziecka zaczynał być groźny, zrozpaczony ojciec zawiadomił telegraficznie lekarza z innego statku o chorobie, prosząc o radę. Wkrótce przyszła odpowiedź wraz z zaleceniem środków leczniczych. Telegraf bez drutu między statkami był czynny z drobnemi przerwami przez cały dzień.

W końcu nastąpiło przesilenie, chora zaczęła wracać do zdrowia. A gdy się morze uspokoiło i gdy oba okręty mogły nawiązać kontakt bezpośredni, sztandar belgijski przywitał okręt, na którym znajdował się lekarz. Nieszczęście i wdzięczność kazały zapomnieć o niemieckiej przynależności okrętu i lekarza..

JAK REAGUJĄ POSZCZEGÓLNE ZWIERZĘTA NA MUZYKĘ

Nowojorski „Physic Magazin" donosi, o bardzo ciekawym eksperymencie. Mianowicie w ogrodzie zoologicznym w Nowym Yorku urządzono specjalny koncert symfoniczny dla znajdujących się tam dzikich zwierząt, celem stwierdzenia, jak poszczególne zwierzęta reagują na muzykę. Wyniki eksperymentu były wręcz zdumiewające. Gdy rozległy się pierwsze dźwięki muzyki, zwierzęta zaczęły okazywać widoczne zaniepokojenie. Powoli jednak oswajały się z muzyką, reagując w ten lub inny sposób. Dwa lwy np., którym przed początkiem koncertu rzucono do klatki kawał mięsa, przerwały jedzenie i w skupieniu przysłuchiwały się dźwiękom muzyki. Słoń podniósł trąbę do góry, a z oczu jego padały... łzy. Tygrysy i wilki ułożyły się na ziemi, przysłuchując się koncertowi uważnie i z wyrazem „entuzjazmu" w oczach. Gdy zagrano walca Straussa, jeden z lwów zaczął chodzić po klatce, wymachując przytem w takt o[illegible]nem. Również dwa niedźwiedzie w takt muzyki i w tempie „walcowym" maszerowały w swej klatce. Nastroje wśród dzikich zwierząt zmieniły się nagle, kiedy orkiestra zagrała marsza żałobnego Szopena. Ogólny spokój i widoczne zadowolenie ustąpiły miejsca niezwykłemu zdenerwowaniu i podrażnieniu, a wszystkie zwierzęta podniosły niesamowity ryk, chcąc widocznie w ten sposób przerwać lub zagłuszyć dźwięki żałobne.

GAINSBOROUGH

14 maja mija 200 lat od urodzin znakomitego malarza angielskiego Tomasza Gainsborough. Rycina przedstawia jedno z najpopularniejszych dzieł malarza, portret pani Siddons.

TEATR I MUZYKA

Dziś w teatrach miejskich

Wielki
o 8-ej „Faust"

Narodowy
o 8-ej „Farys"

Letni
o 8-ej „Premjer"

Teatr Wielki. Dziś „Faust" z „Nocą Walpurgji". W roli tytułowej wystąpi tenor włoski, p. Umberto Macnez, w partji Małgorzaty wystąpi gościnnie p. Ewa Bandrowska-Turska.

Jutro w „Żydówce" wystąpi gościnnie, jako Eleazar, tenor polski p. Juljusz Hofman. W niedzielę ostatnie przedstawienie „Parsifala".

„Fidelio" w Operze. Z racji 100 rocznicy śmierci Beethovena przygotowała Opera wznowienie „Fidelia", jedynego arcydzieła scenicznego tego mistrza. Odbywające się codziennie pod kierownictwem muzycznem dyr. E. Młynarskiego próby w reżyserji p. F. Freszla, dobiegają końca.

Teatr Narodowy. „Farys".

W niedzielę o godz. 3,30 popoł. „Uśmiech Losu".

Teatr Letni. Dziś i dni następnych „Premjer".

Teatr Polski. „Adrjanna Lecouvreur" za kilka dni schodzi już z afisza.

W niedzielę o godz. 4 popoł. „Święty Gaj".

W przyszłym tygodniu premjera dramatu Antoniego Słonimskiego „Wieża Babel" w inscenizacji L. S. Schillera.

Teatr Mały. W niedzielę o 4-ej popoł. przedstawienie „Świtu, dnia i nocy". Wieczorem codziennie „Nie trzeba się niczemu dziwić".

Teatr Ćwiklińskiej i Fertnera. Dziś „Ta, która zwycięża".

We wtorek premjera francuskiej komedji Andrzeja Birabeau p. t. „Statyści".

Teatr Nowości. Teatr Nowości występuje w sobotę z premjerą revue w wykonaniu czeskich, paryskich oraz polskich artystów, p. t. „Cosmopolitain Revue".

Teatr Odrodzony. Dziś „Florek". Jutro „Bezrobocie".

Qui Pro Quo. „Sałatka majowa".

Teatr „Perskie oko". „Warszawa znów się bawi".

Teatr „Nietoperz". Dziś i codziennie „Wybory do wyborów".

Teatr „Olimpja". Ostatnie dni „Finis Magistratus".

Dolina Szwajcarska. Codziennie koncerty orkiestry A. Sielskiego z udziałem solistów, zespołów wokalnych i plastycznych. Zmiana programu na każdy dzień. W razie zimna lub niepogody — w sali.

Z Filharmonji. Niedzielny poranek poświęcony będzie Griegowi. Program obejmuje między innemi: koncert fortepianowy w wykonaniu p. Romana Micewskiego, melodeklamację „Bergliota", którą z towarzyszeniem orkiestry odtworzy artystka dramatyczna, p. M. Balcerkiewiczówna, „U furty klasztornej" na orkiestrę, zespół żeński i głosy solowe (wykonawcy: p. H. Zboińska-Ruszkowska ze swym zespołem solistek i p. Ada Horska), wreszcie utwory orkiestrowe: Suita „Sigurd Jorsalfar" i uwertura „Jesienią". Dyryguje p. Oziminski.

Recital Mikołaja Orłowa w Filharmonji. Dziś odbędzie się w Filharmonji pożegnalny recital Mikołaja Orłowa. Całkowity program wypełnią utwory Chopina, których Orłow jest jednym z najświetniejszych interpretatorów. Recital Orłowa nie będzie nadawany przez Radjo.

Drugi koncert egzotycznego tenora. Artystyczne powodzenie pierwszego występu egzotycznego tenora, murzyna Johna Lonckiego, skłoniło dyrekcję sali Konserwatorjum do zorganizowania jeszcze jednego koncertu, który odbędzie się we wtorek, dn. 17 b. m., na całość którego złożą się przeważnie pieśni murzyńskie „Negro Spirituals Songs". Bilety od 2 zł. sprzedaje kasa Chodowieckiego, Krak. Przedm. 9.

Koncert jubileuszowy prof. Ludwika Ursteina. W roku bieżącym obchodzi 35-lecie swej pracy artystycznej prof. Ludwik Urstein. Z powodu tego odbędzie się w Filharmonji w piątek, 20 b. m. koncert jubileuszowy, w którym, oprócz jubilata, wezmą udział: orkiestra filharmoniczna pod dyr. G. Fitelberga, śpiewaczka Ada Sari oraz pp. J. Oziminski (skrzypce) i L. Budkiewicz (wiolonczela).

Z RADJOSTACJI WARSZAWSKIEJ.

SOBOTA.

12,00. Komunikat lotniczo-meteorologiczny. 16,45 — 17,10. Odczyt z cyklu „O wyborze zawodu" p. t. „Zawód prawnika" — wygłosi K. Fleszyński, wiceprezes Sądu Okręgowego. 17,15. Koncert popołudniowy popularny. Wykonawcy: orkiestra P. R. pod dyr. prof. J. Dworakowskiego, p. Z. Zdziennicka-Bergerowa (cytra), p. Z. Tokarski (śpiew) i p. H. Zalewska (akomp.). Część I. 1. a) Fucik: Marsz p. t. „Naszym bohaterom", b) Oscar Fetras: Delibes Fantaisie — wykona orkiestra. 2. a) Niewiadomski: Panna i żołnierz, b) Moniuszko: Piosnka Stanisława z op. „Verbum Nobile" — odśpiewa p. Z. Tokarski. 3. Casteneder: Fantazja cygańska — wykona p. Z. Zdziennicka-Bergerowa. Część II. 4. a) Flowtow: Uwertura do opery „Marta", b) Czajkowski: Romans op. 51 Nr. 5, c) Mussorgski: Taniec perski z op. „Chowańszczyzna", d) A. Rubinstein: Reve angelique op. 10 Nr. 22 — wykona orkiestra. 5. Rachmaninow: a) „Już czas", b) „Sen"— odśpiewa p. Z. Tokarski. 6. Schubert: a) Serenada, b) Gossec: Gawot — wykona p. Z. Zdziennicka-Bergerowa. 18,00. Komunikat lotniczo-meteorologiczny. 18,45 — 19,00. Rozmaitości wygłosi p. L. Lawiński. 19,00 — 19,25. Odczyt p. t. „Działalność naukowa i polityczna Adama Mickiewicza — wygłosi dr. K. Górski. 19,30 — 19.55. Pogadankę z działu „Radjokronika" wygłosi dr. M. Stępowski. 19,55. Komunikat rolniczy. 20,15. Przerwa. Przypuszczalnie komunikaty. 20,30. Koncert wieczorny. Muzyka lekka. W czasie przerwy koncertu będą nadane komunikaty „Messager Polonais" w języku francuskim. 22,30. Komunikat lotniczo-meteorologiczny. Sygnał czasu. Komunikaty prasowe. 22,30 — 23,30. Transmisja muzyki tanecznej z restauracji „Rydz".

ZE SPORTU

W KILKU WIERSZACH...

— Walne zebranie P. Z. P. N.-u odbędzie się dn. 22 b. m. w Krakowie.

— Legja otrzymuje z dniem 15 b. m. trenera piłkarskiego p. Fischera z Wiednia.

— Polska Liga P. N. otrzymała propozycję sprowadzenia do Warszawy egipskiej reprezentacji piłkarskiej na dwa mecze. Ze względu na wygórowane warunki, propozycję odrzucono.

— Cracovia gra 14 i 15 b. m. z Florisdorfem.

Z. Z. K. — HAKOAH.

W niedzielę o godz. 1 popoł. odbędzie się na boisku 11 Listopada spotkanie towarzyskie pomiędzy Z. Z. K. „Warszawa-Wschodnia" a Hakoahem praskim.

OGNIWO — SPARTA.

W niedzielę o godz. 11,30 odbędzie się na boisku 11 Listopada mecz towarzyski pomiędzy Ogniwem a Spartą.

Przedmecz pomiędzy Ogniwo II a Z. Z. K. „Warszawa - Wschodnia" II o godz. 10 r.

BIEG NAPRZEŁAJ AMATORSKIEGO KS.

Dnia 15 maja odbędzie się drużynowy bieg naprzełaj na dystansie 5500 mtr., organizowany przez Amatorski K. S. o puhar, ufundowany przez prezesa tegoż klubu.

OTWARCIE PRZYSTANI WIOŚLARSKICH.

W nadchodzącą niedzielę wszystkie stołeczne kluby wioślarskie organizują uroczyste otwarcia swych przystani.

NOWY TEREN SPORTOWY W STOLICY.

W nowoprzyłączonej części parku Skaryszewskiego dział ogrodniczy wydziału technicznego magistratu wykończył już, na ogólnym obszarze 4 hektarów, jedno boisko dla dzieci na przestrzeni 1 hektara i oddał je już do użytku. Boisko to może pomieścić naraz 1.000 dzieci. Dysponować boiskiem będzie „Tow. godziwych rozrywek". Na pozostałych 3 hektarach urządzone będą również boiska oraz 5 kortów tenisowych. Roboty te wykończone będą jeszcze w r. b. Oddanie ich do użytku nastąpić ma w sierpniu.

ZGŁOSZENIA DO MIĘDZYNARODOWYCH KONKURSÓW HIPPICZNYCH.

W międzynarodowych konkursach hippicznych, które odbędą się w dniach od 27 b. m. do 7. czerwca w Łazienkach, wezmą udział jeźdźcy 8 narodowości: **Francja, Anglja, Niemcy, Rosja, Czechosłowacja, Węgry, Szwecja oraz Polska.**

Francuskie Ministerjum Wojny zgłosiło 4 oficerów.

Węgry zgłosiły 4 oficerów (z 8 końmi) i 4 jeźdźców cywilnych (z 6 końmi).

Komitet organizacyjny liczy na udział około 130 zawodników i 250 koni.

Skład reprezentacyjny drużyny polskiej będzie następujący: pułk. Rómmel, mjr. Toczek, rtm. Królikiewicz, rtm. Lewicki, rtm. Antoniewicz, rtm. Bukraba, rtm. Suski, rtm. Załęga, por. Szosland, por. Starnawski, por. Neinert, por. Pieczyński i por. Święcicki. Szefem drużyny został pułk. Rómmel.

Ponadto zgłosiło się już około 60 oficerów ze 140 końmi.

Zgłosiło się również wielu jeźdźców cywilnych, zarówno pań jak i panów.

Z teatrów świetlnych.

Apollo. „Uśmiech losu".
Stylowy. „Dom warjatów" z Lon Chaneyem.
Komedja. „Rodzina wrzątków".
Splendid. „Uśmiech losu".
Filharmonja. „Skłamałam" i „Szał tańca".
Wodewil. „Dzwonnik z Notre Dame".
Palace. „Uśmiech losu".
Pan i Corso. „Intryga księżny Dimitrescu".
Casino. „Dziewczyna z dancingu".
Światowid. „Wielka Parada".
Colosseum. „Miłość".
Kinematograf miejski. „Dziewczę z północy".

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—Za zmianę adresu 50 gr.
CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 40, za tekstem gr. 15, komunikaty i nadesłane gr. 60, nekrologi gr. 15, drobne za wyraz gr. 15. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy o 50 proc. taniej. Ogłoszenia tabelaryczne i fantazyjne o 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy, układ zwyczajnych 10-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny STANISŁAW DUBOIS. Wydawca RADA NACZELNA P. P. S. Odbito w druk. „Robotnika", Warecka 7.